

A lekérdezés (időgép) napja: 1998.01.05.

40/1977. (XI.29.) MÉM rendelet

a szőlő- és gyümölcstermesztésről, valamint a borgazdálkodásról szóló 1970. évi 36. törvényerejű rendelet végrehajtásáról

Az 1970. évi 36. törvényerejű rendeletben (a továbbiakban: Tvr.) foglalt felhatalmazás alapján - az ipari és kereskedelmi miniszterrel, a belügyminiszterrel, a népjóléti miniszterrel és a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben - a következőket rendelem:

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa megszűnt helyette Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szervezete néven működik szervezet.

I. A rendelet hatálya

- 1.§ (1) A rendelet hatálya kiterjed a szőlő és gyümölcs telepítésére, kivágására, a must, a bor, valamint a borpárlat előállítására, tárolására és forgalomba hozatalára.
- (2) A rendeletben említett fogalmak meghatározását az 1. melléklet tartalmazza.

II. Szőlő- és gyümölcstermesztés Termőhelyek

- 2.§ (1) A szőlőtermesztés termőhelyei - az alföldi, az észak-dunántúli, a dél-dunántúli és az észak-magyarországi szőlőtermő táj területein - a következők:
- a) bortermő vidékek (borvidékek), ezen belül körzetek,
 - b) bortermő helyek (borhelyek),
 - c) egyéb szőlőtermő helyek.

A 2.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

- (2) A borvidékeket és a borhelyeket a 2. számú mellékletben felsorolt településeknek a szőlő termőhelyi katasztere szerint meghatározott osztályú területei képezik. Más településeknek a szőlő termőhelyi katasztere szerint I. és II. osztályú területei egyéb szőlőtermő helynek minősülnek.
- (3) A szőlő termőhelyi katasztere az egyes települések földmérési alaptérképének átnézeti térképszelvényéből (szelvényeiből) áll, amelyen (amelyeken) a környezeti tényezők alapján értékelt területek (ökotópok) lehatároltak, és azonosító kódszámmal, valamint római számú osztályjelöléssel ellátottak.
- (4) A szőlő termőhelyi kataszterének osztályozása szempontjából
- a) I. osztály: szőlőtermesztésre kiválóan alkalmas,
 - b) II. osztály: szőlőtermesztésre alkalmas,
 - c) III. osztály: szőlőtermesztésre feltételesen alkalmas,
 - d) IV. osztály: szőlőtermesztésre alkalmatlan.
- (5) A szőlő termőhelyi kataszterét a Földművelésügyi Minisztérium (továbbiakban: minisztérium) adja ki. Kiegészítő vagy módosító termőhely-vizsgálatokat a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Szőlészeti és Borászati Kutató Intézettől (továbbiakban: SZBKI) kell kérni. A termőhelyi kataszter kiegészítéséről, módosításáról - az SZBKI javaslata alapján - az FM határozatban dönt.

Telepíthető fajták

- 3.§ (1) Árutermő szőlőültetvény létesítésére és pótlására a termőhelyeken felhasználható szőlőfajtákat a 3. számú melléklet tartalmazza.

A 3.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg. A 3/A.§-t a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 2.§-a iktatta be a rendeletbe.

(2) Törzsszőlő létesítésére bármely államilag minősített vagy állami minősítésre a Mezőgazdasági Minősítő Intézet (a továbbiakban: MMI) által nyilvántartásba vett fajta szaporítóanyaga felhasználható.

(3) Házikerti szőlő telepítésére bármely államilag minősített vagy szaporításra ideiglenesen engedélyezett fajta szaporítóanyaga felhasználható.

3/A.§ (1) Gyümölcsös telepítéséhez bármely államilag minősített vagy szaporításra ideiglenesen engedélyezett gyümölcsfajta szaporítóanyaga felhasználható.

(2) Azon gyümölcsfajok, amelyekből államilag minősített vagy szaporításra ideiglenesen engedélyezett fajta nincs, gyümölcsös telepítésére fajtakorlátozás nélkül felhasználhatók.

Telepítés, kivágás

4.§ (1) Árutermő szőlőt engedély alapján, annak előírásai szerint szabad telepíteni, illetőleg kivágni.

A 4.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 3.§-ával megállapított szöveg.

(2) Árutermő borszőlő és törzsszőlő telepítését borvidékekre és borhelyekre, árutermő csemegeszőlő telepítését a termőhelyekre szabad engedélyezni.

(3) Kivételesen engedélyezhető

a) árutermő borszőlő telepítése az egyéb szőlőtermő helybe tartozó területen a 3. számú mellékletben felsorolt (államilag minősített) bármely fajta felhasználásával;

b) a 3. számú mellékletben feltüntetett olyan szőlőfajták telepítése, amelyek a melléklet szerint nem alkalmazhatók a betelepítendő területen;

c) a 3. számú mellékletben nem említett, de államilag minősített vagy a MMI által állami minősítésre nyilvántartásba vett szőlőfajták telepítése, kizárólag üzemi kísérleti célból.

A 4.§ (3) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezés a telepítési engedélyek kiadására 1995. december 31-ig nem alkalmazható.

(4) A (3) bekezdés b) és c) pontja szerint akkor engedélyezhető a telepítés, ha azzal a telepítő összes szőlőterületén belül a kivételesen engedélyezhető fajták - törzsszőlő nélkül számított - területe nem haladja meg a 10 százalék részarányt. Kutatási, szakoktatási intézményekre ez a korlátozás nem vonatkozik.

4/A.§ (1) Árutermő gyümölcsöst engedély alapján, annak előírásai szerint szabad telepíteni.

A 4/A.§-t a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 3.§-a iktatta be a rendeletbe.

(2) Árutermő gyümölcsös - kizárólag üzemi kísérlet céljából - a 3/A.§ (1) bekezdésében nem említett gyümölcsfajták szaporítóanyagával is létesíthető.

5.§ (1)

Az 5.§ (1) bekezdését a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 27.§-a hatályon kívül helyezte.

(2) A telepítési engedély iránti kérelmet a 4. számú melléklet szerint az ültetés megkezdése előtt legalább 4 hónappal, a kivágási engedély iránti kérelmet pedig az 5. számú melléklet szerint a kivágás megkezdése előtt legalább 2 hónappal kell az engedélyező szervhez két példányban benyújtani.

Az 5.§ (2)-(7) bekezdése a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

(3) A 4.§ (3) bekezdés c) pontja és a 4/A.§ (2) bekezdése szerint fajtakísérletbe vont fajták üzemi kísérleti telepítésének engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell a MMI írásbeli nyilatkozatát az üzemi kísérlet nyilvántartásba vételéről. Nincs szükség ilyen nyilatkozatra a kutatási és szakoktatási intézmények engedély iránti kérelméhez.

(4) Engedélyezés előtt az engedélyező szerv helyszíni szemlét tart, amelyre az érdekelteken kívül

- az illetékes növényegészségügyi és talajvédelmi államást,

- belterületi termőföld betelepítése esetén a föld fekvése szerinti illetékes építésügyi hatóságot,

- természetvédelem alatt álló termőföld esetében a természetvédelmi hatóságot,

- törzsültetvény és üzemi kísérleti célú telepítés esetében a MMI-t

is meghívja. A helyszíni szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni. A meghívott hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ha észrevételeit a szemlétől számított nyolc napon belül írásban sem közli.

(5) Az engedély iránti kérelem tárgyában az engedélyező szerv határozatban dönt. A határozatban rögzíteni kell a kérelem tárgyának adatait, valamint az engedélyesnek a 8.§ (1) bekezdésében előírt kötelezettségét. A határozatot az érdekelteken kívül a helyszíni szemlére meghívottaknak is meg kell küldeni. A határozatokról az engedélyező szervnek nyilvántartást kell vezetnie.

(6) Az engedélyt legfeljebb 3 éves időszakra is ki lehet adni. Ilyen esetben éves - és évenként őszi, tavaszi - ütemezést kell előírni. A kezdés, illetőleg az egyes ütemek idejét indokolt esetben egy évvel meg lehet hosszabbítani.

(7) El kell utasítani a kérelmet, ha

- a minisztérium az engedély kiadására általános tilalmat rendelt el;
- az engedély megadása ellentétes a terület- és településfejlesztési szempontokkal;
- az engedélyezés ellen a helyszíni szemlén eljáró szakhatósági szervek kifogást emeltek;
- a termőföld talajúntság vagy más talajtani okok miatt telepítésre igazolhatóan alkalmatlan;
- a tervezett telepítés nem felel meg e rendelet előírásainak.

6.§ (1) A szőlőtőkék 25%-ot meghaladó hiányának pótlása vagy átoltása esetén - az 5.§ (4) bekezdésében foglalt előírások kivételével - a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. Törzsszőlő átoltása esetén a MMI hozzájárulását is meg kell szerezni.

A 6.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 5.§-ával megállapított szöveg.

(2) Gyümölcsös átoltása esetén - az 5.§ (4) bekezdésében foglalt előírások kivételével - a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

7.§ (1) Európai szőlőfajta saját gyökerű szaporítóanyagával telepítést és pótlást kizárólag filoxéra-immúnis homoktalajra szabad engedélyezni és végrehajtani. A talaj filoxéra-immúnis tulajdonságát az illetékes növényegészségügyi és talajvédelmi állomás szakvéleményével kell igazolni.

(2) Nem filoxéra-immúnis homoktalajon európai szőlőfajta saját gyökerű szaporítóanyagának ültetése árutermő szőlőben a rendelet 6.§ (1) bekezdése szerint pótlásnak nem minősülő tökehiány megszüntetésére, tovább házikerti szőlőben is tilos.

A 7.§ a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

8.§ A művelési ágváltozással nem járó telepítés és kivágás befejezését közvetlenül az engedélyező szervnek, a művelési ágváltozással járó telepítés és kivágás befejezését pedig az illetékes járási, városi, összevont járási és városi, fővárosi kerületi földhivatalnak (a továbbiakban: járási földhivatal) kell bejelenteni. A járási földhivatal a művelési ágváltozás átvezetéséről hozott határozat egy példányát a telepítést vagy kivágást engedélyező szervnek megküldi.

A 8.§ a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 27.§-ával módosított szöveg.

A művelésre vonatkozó előírások

9.§ (1) Szőlő- és gyümölcsös kezelője (tulajdonosa) köteles az ültetvényt rendeltetésének megfelelően művelni.
(2)

A 9.§ (2) bekezdését a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 27.§-a hatályon kívül helyezte.

III. A must és a bor előállítása és kezelése **Általános rendelkezések**

10.§ (1) Mustot, illetve bort csak szőlőből - a rendelet előírásai szerint - szabad előállítani.

(2) Asztali bort asztali bor készítésére alkalmas szőlőből, minőségi bort minőségi bor készítésére alkalmas szőlőből, különleges minőségű bort különleges minőségű bor készítésére alkalmas szőlőből szabad készíteni. Az egyes borminőségek készítésére alkalmas szőlőterméssel szemben támasztott követelményeket szabványok írják elő.

A 10.§ (2) bekezdését a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 6.§-a iktatta be a rendeletbe, egyidejűleg a korábbi (2)-(3) bekezdés számozását (3)-(4) bekezdésre módosította. A korábbi (4) bekezdést a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 19.§ (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

- (3) Must és bor előállításánál és kezelésénél felhasználható kiegészítő és segédanyagokat (a továbbiakban: adalékanyag) a 6. melléklet tartalmazza. Csak olyan adalékanyagok használhatók fel, amelyek a szabványnak megfelelnek, illetőleg a népjóléti miniszter által előírt tisztasági követelményeket kielégítik.
- (4) Must és bor előállításánál csak a 6. mellékletben feltüntetett eljárását szabad alkalmazni. A mustba és a borba vagy azzal érintkezésbe az engedélyezett anyagokon, illetve azok vivőanyagain kívül más anyag nem kerülhet.
- 10/A.§ Egri Bikavér bort kizárólag az Egri borvidékbe, Szekszárdi Bikavér bort pedig kizárólag a Szekszárdi borvidékbe sorolt településeken szabad előállítani.

A 10/A.§ a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

Egyes eljárásokra vonatkozó szabályok

- 11.§ (1) Kékderítés az olyan derítési eljárás, amelynek során sárgavérlúgot használnak.
- (2) Kékderítés csak laboratóriumi vizsgálat mellett végezhető.
- (3) Kékderítéssel kapcsolatos vizsgálatokat az Országos Borminősítő Intézet (a továbbiakban: OBI), a Megyei (Fővárosi) Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomások, továbbá szaktanácsadói tevékenységük keretében a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet, valamint az egyetemi és főiskolai szakintézmények végezhetnek.

A 11.§ (3) bekezdése a 7/1990. (XII.25.) FM rendelettel módosított szöveg.

- (4) Az OBI kérelemre engedélyezheti, hogy a szakszolgálati laboratórium az érdekkörébe tartozó üzemek részére, kékderítési vizsgálatokat végezzen, ha kékderítési vizsgát tett szakembert foglalkoztat és megfelelő laboratóriummal rendelkezik. A kérelemben meg kell jelölni a laboratórium helyét, a vizsgálatok végzésére javasolt személy(ek) nevét és szakképesítését, továbbá azokat az üzemeket, amelyek részére a kékderítési vizsgálatok elvégzését tervezik. Ha a javasolt személy kékderítési vizsgával nem rendelkezik, vizsgára bocsátást kell kérni. Ha a javasolt személynek kékderítési vizsgája van, annak kérelmező üzemre érvényesítést kell kérni.
- (5) Ha az OBI a kérelmező laboratóriumát alkalmasnak találja a kékderítési vizsgálatok végzésére, a kérelmezőnek igazolást ad ki. Ebben meghatározza, hogy a laboratóriumban mely üzem részére szabad kékderítési vizsgálatokat végezni.
- (6) Ha a kérelmező megfelelő laboratóriummal rendelkezik, az OBI a kékderítési vizsgálatok végzésére bejelentett személyt kékderítési vizsgára bocsátja és az eredményes vizsgáról személyre szóló igazolást állít ki, illetőleg a meglevő igazolást a kérelmező üzemére érvényesíti. Az igazolásban meg kell határozni, hogy a vizsgát tett személy mely szervezet laboratóriumában végezhet kékderítési vizsgálatokat. A kékderítési vizsgával kapcsolatos egyes kérdéseket a 7. melléklet szabályozza.
- (7) A kékderítést csak az elővizsgálati eredményre alapozott írásbeli engedély alapján szabad megkezdeni és az engedélyben meghatározott határidőket be kell tartani. A végrehajtásra a mintavételtől számított 20 napnál hosszabb idő nem adható.
- (8) Kékderített bort csak szűrés után és a vizsgálatokra jogosult laboratórium írásbeli engedélyével lehet forgalomba hozni.

- 12.§ (1) Házasítás (vágás) két- vagy többféle mustnak vagy bornak összekeverése természetes bor, likőrbor, szénsavas bor vagy egyéb bor előállítása céljából az egyöntetűség, a minőség javítása vagy az állandó jelleg biztosítása érdekében.
- (2) Ismételt házasítás(ok) esetén a korábban házasított mustot vagy bort összetételének arányában kell származási hely, fajta, minőségi kategória és évjárat szerint figyelembe venni, a 28.§ (2) bekezdésében előírt arányok betartásával.

A 12.§ (2) bekezdésének szövegét megállapította és (3) bekezdését beiktatta a 7/1990. (XII.25.) IM rendelet 7.§-a, egyidejűleg a korábbi (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre változtatta.

- (3) Tilos házasítani mustot vagy bort törkölyborral, más gyümölcs levével, gyümölcsborral, szeszipari bormoslékkal, romlott musttal és borral, hamisított musttal és borral, párlási célra és borecet gyártására szolgáló szeszezett borral, aljaborral, a 3.§ (1) bekezdésében említett 3. számú mellékletben nem szereplő szőlőfajtákból készült musttal és borral, kivéve a 4.§ (3) bekezdése c) pontjának hatálya alá eső szőlőfajtából készült mustot és bort. Tilos egymással házasítani természetes bort, likőrbort és szénsavas bort.
- (4) Hibás és beteg bort csak megjavítása, illetve gyógyítása után, az ecetedésnek indult hibás vagy beteg bor a kóros folyamat megakadályozása után házasítható.
- 13.§ (1) Must vagy szőlőcefre természetes eredetű cukortartalmának kiegészítése sűrített must, töményített must

vagy répacukor hozzáadásával történhet akkor, ha a természetes eredetű cukortartalom nem haladja meg a 19,0 tömegszázalékot. A felsorolt kiegészítő anyagok hozzáadásával a must magyar mustfokban kifejezett cukortartalma legfeljebb 3,0 tömegszázalékkal, illetve 19,5 százalékgig növelhető.

(2) Must vagy szőlőcetre cukortartalmának kiegészítése a minőségi kategória megváltozását nem eredményezheti.

(3) Répacukor- az (1) bekezdés szerint - kizárólag a javítandó mustban feloldva alkalmazható.

(4) A természetes eredetű cukortartalom kiegészítése bejelentési kötelezettség alá esik."

A 13.§ a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

13/A.§ (1) A bor cukortartalmának kialakítására - a (2)-(4) bekezdésben foglalt megkötésekkel - felhasználható a must, a töményített must és a sűrített must.

A 13/A.§ (1) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

(2)

(3) A bor cukortartalmának kialakítása során az édesített bor összes alkoholtartalma - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - legfeljebb 2,0 térfogatszázalékkal lehet magasabb, mint édesítés előtt.

A 13/A.§ (3) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

(4) A 13.§ szerint javított bor cukortartalmának kialakításához csak must használható fel, úgy, hogy az édesített bor összes alkoholtartalma nem lehet magasabb, mint édesítés előtt.

(5) A bor cukortartalmának kiegészítése bejelentési kötelezettség alá esik.

A 13/A.§ (4)-(5) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 2.§ (2) bekezdésével megállapított szöveg.

13/B.§ (1) A must és bor savtartalmának növelését rendkívüli időjárású években a földművelésügyi miniszter külön rendeletben engedélyezi.

(2) Az (1) bekezdés szerint engedélyezett esetekben

a) a savtartalom növelésére borkősav használható fel;

b) a borkősav hozzáadásával a must savtartalma legfeljebb 1,5 g/l-rel, a bor savtartalma 2,5 g/l-rel növelhető, de az így kezelt mustból erjesztett borban újabb savnövelés nem alkalmazható;

c) ha az engedélyező rendelet másként nem rendelkezik, a 13.§ szerint javított termék savtartalmának növelése nem alkalmazható;

d) a savtartalom növelése és a savtompítás ugyanabban a termékben kizárják egymást;

e) a savtartalom növelése csak a szüret évének utolsó napjáig alkalmazható;

f) a savtartalom növelése bejelentési kötelezettség alá esik.

A 13/B.§ a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 3.§-ával megállapított szöveg.

A 13/B.§ (2) bekezdésének b) pontja a Magyar Közlöny 1994. évi 49. számával helyesbített szöveg.

14.§ (1) Likőrbor az e rendelet előírásainak megfelelő természetes borból engedély alapján állítható elő. Az engedély mindaddig érvényes, amíg a termék összetétele változatlan és megfelel a vonatkozó termékszabvány előírásainak. Ürmös és fűszerezett borok esetében az engedély iránti kérelemhez csatolni kell az Országos Élelmezés és Táplálkozástudományi Intézet (továbbiakban: OÉTI) szakvéleményét. A szakvélemény kérésekor közölni kell a felhasznált drogok jegyzékét, a kioldás technológiáját, ill. a kivonat elkészítésének gyártástechnológiáját, aromák esetében azt, hogy természetes, természetazonos vagy mesterséges aromaanyagokról van szó, és a bor összetételére vonatkozó adatokat.

A 14.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 9.§-ával megállapított szöveg.

(2) Likőrbor cukortartalmának kialakítására sűrített must, töményített must, szeszezett must, továbbá fűszerezett borhoz cukor használható fel úgy, hogy a cukortartalom legfeljebb 300 g/l lehet.

(3) Likőrbor alkoholtartalmának kialakítására töményített bor, szeszezett must, magas fokú és közép fokú borpárlat, továbbá fűszerezett borhoz finomszesz használható fel úgy, hogy az alkoholtartalom legfeljebb 22,5 térfogatszázalék lehet.

A 14.§ (3) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

15.§ (1) Szénsavas bor az e rendelet előírásainak megfelelő természetes borból állítható elő a termékszabvány előírásainak megfelelően.

A 15.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 10.§-ával megállapított szöveg.

(2) A gyöngyöző bor kivételével a szénsavas bor cukortartalmának és pezsgő esetében széndioxid tartalmának kialakítása céljából az alapborhoz cukor hozzáadása megengedett.

(3)

A 15.§ (3) bekezdését a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 14.§ (1) bekezdése megállapított szöveg.

15/A.§ (1) Sûritett must, szeszezett must, töményített must és bor, párlási bor a szabványok előírása szerint és bejelentési kötelezettség mellett állítható elő.

A 15/A.§-t a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 10.§-a iktatta be a rendeletbe.

(2) A 14-15.§-ban említett borászati célra cukrot borban feloldva vagy cukorszirupként lehet felhasználni. A cukorszirup a cukornak ivóvízben való feloldásával kizárólag a felhasználó üzemben állítható elő.

15/B.§ (1) E rendelet 13.§-ának (4) bekezdésében, 13/A.§-ának (5) bekezdésében, a 13/B.§ (2) bekezdésének f) pontjában és a 15/A.§ (1) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettséget a 8. számú melléklet szerinti formában kell teljesíteni. A bejelentést az OBI-hoz kell benyújtani úgy, hogy az a végrehajtást legalább 3 nappal megelőzően beérkezzen.

A 15/B.§-t a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 10.§-a iktatta be a rendeletbe.

A 15/B.§ (1) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

(2) E rendelet 14.§-ának (1) bekezdésében meghatározott engedélyt a 8. számú mellékletben előírt kérelem alapján az OBI adja ki. Az OBI a kiadott engedélyekről nyilvántartást vezet.

16.§ (1) Törkölybort magánszemély kizárólag saját fogyasztására készíthet. A törkölybor mennyisége nem haladhatja meg a házikerti szőlő terméséből nyert must 25 %-át, de legfeljebb 250 litert.

(2) Nem készíthet törkölybort az a termelő, akinek italmérési engedélye vagy termelői borkimérése van.

(3) Törkölybort borászati nagyüzem kizárólag párlási célra és szeszipari felhasználásra állíthat elő.

A 16.§ (3) bekezdésének szövegét a 9/1980. (V.1.) MÉM rendelet 8.§-a állapította meg.

(4) Törkölybor készítéséhez friss törkölyön és vízen kívül egyéb anyagot felhasználni nem szabad.

A borok palackozása és jelölése

17.§ (1) Borok palackozásához - kivéve az asztali és üdítő jellegű bort - üvegpalackot kell használni. Must, asztali és üdítő jellegű bor töltésére a népjóléti miniszter által engedélyezett és a Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet által alkalmasnak minősített más anyag is alkalmazható, ha benne a must vagy bor káros elváltozást nem szenved.

(2) Palackozott borok címkéjén és kiegészítő címkéjén fel kell tüntetni az alábbi adatokat:

a) a 18.§ (1) bekezdésében és a 28.§-ban foglalt rendelkezések szerint kötelezően előírt megnevezések és jelölések;

b) a betöltött bor névleges térfogata;

c) a palackozó cégneve és székhelye;

d) a bor tényleges alkoholtartalma;

e) a cukortartalomnak megfelelő jelölés;

f) a bor színére utaló jelölés;

g) a palackozás időpontja;

h) szabványazonosító jelzet;

i) vonalkód vagy ETK-jelzet;

j) külkereskedelmi forgalomba hozatal esetén a Magyarországra utaló jelölés;

k) ha a bor nem Magyarországon szüretelt szőlőből származik, a termelő országra utaló jelölés.

(3) Palackozott borok címkéjén és kiegészítő címkéjén megengedett az alábbi adatok feltüntetése:

a) a 18.§ (1) bekezdésében és a 28.§-ban foglalt rendelkezések szerint feltüntethető megnevezések és jelölések;

b) védjegy;

c) az eladásban részt vevő neve, emblémája;

- d) a termelő neve, ha nem azonos a bor előállítójával (palackozójával);
- e) ajánlás a fogyasztónak a bor alkalmazására;
- f) tájékoztatás a fogyasztónak a termelőhelyről, készítmódról, termelőről, palackozóról, a termék jellegéről, összetételéről, történetéről.
- g) a hegyközségre utaló megjelölés.

A 17.§ (3) bekezdésének g) pontja 17/1997. (III.5.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

(4) A (2)-(3) bekezdésben meghatározottakon kívül tilos más adatok, jelölések feltüntetése, azoknak más adatokkal összevetéséhez vagy a fogyasztó megtévesztésére alkalmas módon való alkalmazása. Tilos továbbá a fogyasztók megtévesztésére alkalmas bármilyen ábra vagy rajz alkalmazása.

(5) Must vagy bor palackozására létesített üzemben más italt vagy folyékony terméket palackozni csak akkor szabad, ha az OBI azt határozatban engedélyezi. Az engedély iránti kérelemben meg kell adni a más ital vagy folyékony termék pontos megnevezését. Az engedélyt meg kell tagadni akkor, ha a más termék palackozása összeegyeztethetetlen a borászati technológiával. Az engedélyt vissza kell vonni, ha e rendelet előírásainak megsértése kapcsolatban van a más termék engedélyezett palackozásával."

A 15.§ (2)-(5) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 5.§-ával megállapított szöveg.

Az állami ellenőrzőjegy

18.§ (1) Származási hely, fajta, évjárat vagy a készítés módja miatt megkülönböztetésre érdemes palackozott minőségi borok állami ellenőrző jeggyel láthatók el. A 28.§ (6) bekezdésében meghatározott "Bikavér" borok és a muzeális borok - akkor is, ha ezek minőségi borok -, valamint a különleges minőségű borok csak állami ellenőrző jeggyel hozhatók forgalomba.

A 18.§ (1) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 6.§-ával megállapított szöveg.

(2) Az állami ellenőrzőjegy leírását a 9. melléklet tartalmazza.

(3) Az állami ellenőrzőjegy alkalmazásának engedélyezése iránti kérelmet a 10. mellékletnek megfelelően az OBI-hoz kell beadni; a kérelemhez csatolni kell a származási bizonyítványt, egy címkével és egyéb kellékkel ellátott palackot, a címke és egyéb kellék rajzát és leírását, valamint a forgalomba hozni kívánt borból fajtánként három félliteres és két egyliteres átlagmintát.

A szőlő és a bor származási bizonyítványa

19.§ (1) A szőlő és a bor származási bizonyítványa igazolja, hogy az adott mennyiségű termés meghatározott termőterületről (ültetvényről) származik. A bor származási bizonyítványa ezen kívül azt is igazolja, hogy a bor megfelel az e rendeletben meghatározott követelményeknek; ennek igazolására - állami ellenőrzőjeggyel forgalmazott minőségi és különleges minőségű bor esetében - helyszíni eljárást kell lefolytatni.

(2) A származási bizonyítványok, illetve a származási igazolás mintáit e rendelet 11. számú melléklete tartalmazza.

A 19.§ és a címe a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

19/A.§ (1) Hegyközségi település esetén csak hegyközségi tag termelő, illetve felvásárló kérheti a származási bizonyítvány kiadását. A kérelmet az ültetvény fekvése szerint illetékes hegybírónál kell benyújtani. A hegybíró a kérelemben foglaltak valóságát ellenőrzi, és a kérelmet - javaslatával ellátva - továbbítja a hegyközségi tanácshoz.

(2) Hegyközséggel nem rendelkező településen a termelőnek, illetve a felvásárlónak a származási bizonyítvány iránti kérelmet az ültetvényhez földrajzilag legközelebb eső hegyközségi tanácshoz kell benyújtani. A kérelmezőnek hitelt érdemlően igazolnia kell, hogy a kérelemben szereplő terméshez (termék előállításához) szükséges szőlőültetvénnyel rendelkezik, illetve hogy azt olyan személytől vásárolta, aki e feltételnek megfelel.

(3) A termelő és a felvásárló fogalmán a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény szerinti fogalmakat kell érteni.

A 19/A.§ a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

19/B.§ (1) Ha a termelő a termését felvásárló részére értékesíti, származási igazolást állít ki. A felvásárló a származási igazolás alapján kérheti a származási bizonyítvány kiadását.

(2) A bor származási bizonyítványa iránti kérelemhez mellékelni kell a feldolgozott szőlőre vonatkozó származási bizonyítványt.

A 19/B.§ a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

20.§ (1) Az állami ellenőrzőjegy alkalmazását az Országos Borszakértő Bizottság javaslata alapján az OBI határozatban engedélyezi és kiadja a sorszámozott állami ellenőrzőjegyeket.

(2) A beküldött minták közül egy félliteres átlagmintát az engedélyezéstől számított egy évig meg kell őrizni.

(3) Az állami ellenőrzőjegyek elkészítéséről az OBI gondoskodik és azokat elszámolási kötelezettség mellett kezeli.

(4) Az engedély a kiadás keltétől számított egy évig érvényes. Az engedély érvényességi határidején belül fel nem használt állami ellenőrzőjegyeket a határidőtől számított 2 héten belül az OBI-nak vissza kell adni.

21.§ (1) Az állami ellenőrzőjegyeket az engedélyben meghatározott borok palackjára sorszám szerint kell elhelyezni úgy, hogy ez részben a palack dugóját lezáró kupakra, részben pedig közvetlenül a palack nyakára simuljon. Az állami ellenőrzőjegyekről a felhasználó köteles nyilvántartást vezetni és a felhasználásról kiállított összesítő kimutatást minden naptári év végén az OBI-nak megküldeni.

(2) Az OBI köteles az állami ellenőrzőjegyek felhasználását, valamint - ellenőrző minták vételével - a bor azonosságát időközönként ellenőrizni.

Tárolás, nyilvántartás

22.§ (1) Must és bor tárolóedényzetén - palackozott bor esetében a tárolóhelyen - fel kell tüntetni a fajtát, a származási helyet, az évjáratot, a házasítás tényét, azonosító számát és az 1. számú melléklet II. 7-14. pontja szerinti minőség megjelölését.

A 22.§ (1)-(2) bekezdése a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 11.§-ával megállapított szöveg.

(2) Az 1. számú mellékletben a II. 15-21. sorszám alatt felsorolt termékek megjelölését a tároló edényzeten fel kell tüntetni.

(3) A borászati termeléssel kapcsolatos bizonylatokon az (1)-(2) bekezdések szerinti megjelöléseket oly módon kell feltüntetni, hogy a készletek azonosíthatók legyenek.

(4) A must és bor előállításához vagy kezeléséhez meg nem engedett anyagokat ilyen célokra forgalomba hozni vagy must és bor előállítására, kezelésére, raktározására stb. szolgáló helyiségben tartani tilos.

(5) Musttal vagy borral nem szabad egy helyen tárolni más gyümölcsből készített gyümölcslevet vagy ebből szeszes erjedés útján készült italokat.

A 22.§ (5) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 14.§ (1) bekezdésével módosított szöveg.

(6) Hamisított bort birtokban tartani tilos.

A 22.§ (6) bekezdését a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 11.§-a iktatta be a rendeletbe.

IV. A borpárlat előállítása és kezelése

23.§ A borpárlat előállítására és kezelésére az e fejezetben és a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter külön rendeletében foglalt előírásokat kell alkalmazni.

A borpárlat előállításához felhasználható anyagok

24.§ (1) Magas fokú borpárlat borból, aljborból, párlási célra szolgáló szeszezett borból, borseprőből, hibás vagy beteg borból, törkölyborból közvetlen lepárlással, vagy ezekből készített párlatok újra- és továbbfinomítása útján állítható elő.

A 24.§ (1) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 3.§-ával megállapított szöveg.

(2) Középfokú borpárlat borból, aljborból, párlási célra szolgáló szeszezett borból, törkölyborból vagy borseprőből állítható elő.

(3) Fogyasztási borpárlat magas fokú vagy középfokú borpárlatból hígítással, vagy borból közvetlen lepárlással készíthető.

A 24.§ (3) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 3.§-ával megállapított szöveg.

(4) Aki borpárlatot jogosultan állít, vagy állíttat elő

a) a magas fokú, a középfokú és a közvetlen lepárlású borpárlat készítésére szánt nyersanyagot - az (1) bekezdésben foglalt borseprő kivételével - a lepárlás megkezdése előtt;

b) a lepárlás során nyert magas fokú és középfokú borpárlatot felhasználás vagy értékesítés előtt minősíteni köteles. Az OBI a minősítésről határozatot ad ki. A minősítés iránti kérelmet a 15. számú mellékletben meghatározott adatok közlésével az OBI-hoz kell benyújtani. A kérelemhez tételazonos mintát kell csatolni. A minta számára, vételére, zárására a termékre vonatkozó mintavételi szabvány előírásai érvényesek. A mintáért ellenérték nem követelhető. A minősítő vizsgálatért díjat kell fizetni.

A 24.§ (4) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 7.§-ával megállapított szöveg.

A borpárlat kezelése

25.§ (1) A borpárlat kezelésénél felhasználható anyagokat szabvány tartalmazza.

(2) Borpárlat kezelésénél alkalmazható eljárás a hígítás és a házasítás.

(3) Fogyasztási borpárlat kezelésénél alkalmazható eljárás az ízesítés, a színezés, az érlelés és a derítés.

A 25.§ (2) bekezdése a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

A borpárlat palackozása és jelölése

26.§ (1) A borpárlat palackozásához üvegpalackot kell használni.

(2) Fogyasztási borpárlatot csak "borpárlat" vagy "brandy" terméknevezéssel lehet megjelölni. Olyan italt, amelyet nem a 23-25.§ előírásai szerint állítottak elő, tilos olyan magyar, illetve idegen elnevezéssel jelölni, amely annak borból vagy borpárlatból való származására utal.

(3) Különleges megkülönböztetésre érdemes fogyasztási borpárlatot állami ellenőrző jeggyel kell ellátni. Az ezzel kapcsolatos eljárásra a 18.§ (3) bekezdése és a 20-21.§-ok előírásai az irányadóak azzal az eltéréssel, hogy a származási bizonyítványt a 24.§ (4) bekezdésében meghatározott minősítő határozat helyettesíti."

A 26.§ (2)-(3) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 8.§ (1) bekezdésével megállapított szöveg.

A 26.§ (2) bekezdés szövege 1995. január 1-jén lép hatályba, további rendelkezéseket lásd: 8/1994. (III.10.) FM rendelet 16.§ (2) bekezdése.

(4)-(7)

A 26.§ (4)-(7) bekezdését a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 8.§-a hatálytalanította.

(7) A termelő (palackozó) az állami zárszalagot kizárólag a forgalomba hozatali engedély szerint minősített mintával azonos tétel eredetjelölésére használhatja sorszám szerint. Az állami zárszalagról a termelő (palackozó) sorszám szerint köteles folyamatos nyilvántartást vezetni, és a felhasználásról összesítő kimutatást küldeni az OBI-nak. A minősített tételre fel nem használt állami zárszalagot az OBI-nak kell visszaszolgáltatni a minősített tétel letöltésének befejezésétől számított két héten belül."

V. A must, a bor és a borpárlat forgalomba hozatala **Forgalomba hozatal közfogyasztás céljára**

27.§ (1) Közfogyasztásra forgalomba hozott az a must, bor és borpárlat (a továbbiakban: ital), amelyet a termelő vagy az előállító közvetlenül a fogyasztónak vagy kereskedelmi szervnek ad el (értékesít).

A 27.§ (2)-(3) bekezdése a 30/1983. (XII.30.) MÉM rendelet 1.§-ával, (5) bekezdése pedig a 14/1983. (IX.8.) MÉM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

(2) Italmérésre, italárusításra, termelői borkimérésre, szeszes ital alkalmi értékesítésére külön jogszabály alapján kiadott engedélyekről az engedélyező hatóság az OBI-t értesíti. Az OBI az értesítés alapján a forgalomba hozott bor

minőségét e rendelet, a szabvány, ennek hiányában egyéb minőségi előírások alapján rendszeresen ellenőrzi.

(3) A borok és borpárlatok közfogyasztásra csak akkor hozhatók forgalomba, ha azokat az OBI e rendelet, valamint szabvány, ennek hiányában egyéb minőségi előírások alapján előzetesen megvizsgálta, minőségét megállapította, és megfelelőnek minősítette. Az OBI a minősítésről határozatban dönt.

A 27.§ (3) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 9.§-ával megállapított szöveg.

(4) A minősítés iránti kérelmet az OBI-hoz írásban kell benyújtani; a kérelemhez csatolandó minták számát, a mintavétel módját és a további eljárást szabvány tartalmazza. A mintáért ellenérték nem jár. A minősítő vizsgálatért díjat kell fizetni.

(5) Közfogyasztásra tilos forgalomba hozni

a) olyan mustot, bort és borpárlatot, amely a szabvány vagy e rendelet előírásainak nem felel meg;

b) a hibás, romlott, beteg, hamisított vagy olyan bort, amelyet a megengedett anyagoknak meg nem engedett mértékű felhasználásával állítottak elő, illetőleg kezeltek;

c) a törkölybort; továbbá

d) a 3. számú mellékletben nem szereplő szőlőfajtából készült mustot és bort, kivéve, ha az a 4.§ (3) bekezdés c) pontjának hatálya alá tartozó, vagy a telepítés idején érvényes jogszabály szerint engedélyezhető szőlőfajta terméséből készült."

A 27.§ (5) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 9.§-ával megállapított szöveg.

(6) Hamisított mustot, bort és borpárlatot forgalomba hozni tilos.

28.§ (1) Aki bor forgalomba hozatalával foglalkozik, köteles a pincéjében, a raktárában és a kimérő helyiségében tárolt italok termőhelyét, fajtáját, minőségi kategóriáját, évjáratát, illetve a jogszabályi előírásoknak megfelelő elnevezését és jelölését a tárolóedény címkéjén vagy a raktározási egységén, valamint a kimérőhelyiségben az ártáblán ks feltüntetni. Aki nem palackozott bort közfogyasztás céljára forgalomba hoz, annak rendelkeznie kell a bor származását, minőségét tanúsító bizonylattel.

A 28.§ (1) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 10.§-ával kiegészített szöveg.

(2) A különböző termőhelyekről, szőlőfajtákból és évjáratokból származó természetes bor, ezekre külön-külön vagy együttesen utaló elnevezéssel és jelöléssel akkor hozható forgalomba, ha

- a különleges minőségű bor 100%-ban,

- a minőségi bor legalább 85%-ban,

- az egyéb természetes bor legalább 70%-ban

az elnevezésének, jelölésének megfelelő származású, fajtájú, minőségű és évjáratú. Szénsavas bor elnevezésben a termőhelyre vagy a szőlőfajtára utaló jelölés akkor alkalmazható, ha az alapbor legalább 85%-ban a jelzett termőhelyről és szőlőfajtából származik.

(3) A származási helyre utaló elnevezést a tájbor, a minőségi bor és a különleges minőségű bor esetében fel kell tüntetni.

a) Tájbor megnevezésében alkalmazható a 2. számú melléklet I. 1-4. pontjában meghatározott szőlőtermő táj földrajzi, gazdaságföldrajzi vagy közigazgatási egységének neve, továbbá a borvidék, vagy a borvidéki, borhelyi település "-vidéki", "-környéki", "-táji", "-térsegi" toldatokkal kiegészített neve.

b) Minőségi és különleges minőségű bor megnevezésében alkalmazható a borvidék, a borvidéki körzet, továbbá a 2. számú melléklet II-III. pontjában felsorolt települések, valamint ezek határában levő hegyek, dűlők neve. Nem alkalmazható a borvidék határán - a hegy kivételével- túlterjedő terület neve.

(4) Asztalibor származási helyének megjelölésére - a tájbor kivételével - nem alkalmazható a borvidék, illetve a 2. számú mellékletben felsorolt települések, vagy azok határán belüli dűlők és egyéb földrajzi helyek neve, de alkalmazható a szőlőtermő táj, vagy a szőlő termő táj földrajzi, gazdaságföldrajzi, vagy közigazgatási egységének borvidékre, borhelyre nem utaló neve.

(5) Szőlőfajtára utaló elnevezés csak a 3. számú mellékletben felsorolt, valamint a 4.§ (3) bekezdése c) pontjának hatálya alá eső fajták esetében alkalmazható az egyes minőségi kategóriákra vonatkozó rendelkezések szerint. A tájbor, a minőségi bor és a különleges minőségi bor elnevezésében a szőlőfajta nevét - a (6) bekezdésben említett kivétellel és a 39.§ (1) bekezdése b) pontjában felsorolt borok kivételével - fel kell tüntetni. Természetes bor elnevezésében legfeljebb két szőlőfajta neve szerepelhet, ha a két fajta külön-külön legalább 15%-ban, együttesen pedig a (2) bekezdésben meghatározott arányban alkotórésze a bornak, valamint - a minőségi és a különleges minőségű bor esetében - mindkét fajta minőségi kategóriára az 1. számú mellékletben előírt fogalom meghatározásnak megfelel. Tilos szőlőfajtára utaló elnevezést alkalmazni a likőrborok esetében. Több szőlőfajta

felhasználásával készült bor esetében a szőlőfajta neve mellett feltüntethető a "küvé" vagy "cuvée" kifejezés.

A 28.§ (5) bekezdésének utolsó mondata a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 3.§ (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(6) A szőlőfajta neve helyett alkalmazható az Egri borvidéken és a Szekszárdi borvidéken termelt vörösborok elnevezésében a "Bikavér" kifejezés, valamint a Villány-Siklói borvidéken, a Kiskunsági borvidéken és a Csongrádi borvidéken termelt, sajátos színárnyalatú borok elnevezésében a "Siller" kifejezés. Az itt említett kifejezések kizárólag a megjelölt borvidéken a 3. számú melléklet A) pontja szerint telepíthető szőlőfajtákból készített borok elnevezésében alkalmazhatók, de nem alkalmazhatók az asztali borok elnevezésében. Ez a rendelkezés nem korlátozza a "Siller" kifejezés használatát a bor színének jelölésére.

(7) Az asztali bor elnevezésében - a tájbor kivételével - használható a minőségi kategóriára, a bor színére utaló kifejezés külön-külön vagy együttesen, a termőhely vagy a fajta mellett, vagy azok mellőzésével. Az asztali bor, a likőrbor és a szénsavas bor elnevezésben fantáziánév, továbbá a pezsgő és a likőrbor elnevezésében az előállító neve is alkalmazható.

(8) A természetes borok elnevezésében fel kell tüntetni a minőségi kategóriát, az 1. számú melléklet II. 7/a)-d) pontjában foglaltak szerint.

(9) A minőségi és különleges minőségű bor jelölésében fel kell tüntetni az évjáratot. A forgalomba hozott asztali bor jelölésében az évjárat feltüntethető.

(10) Egri Bikavér bort és Szekszárdi Bikavér bort belföldön közfogyasztás céljára kizárólag palackozva szabad forgalomba hozni. A palackozási kötelezettség nem vonatkozik az Egri Borvidék és a Szekszárdi borvidék területén a termelők által forgalomba hozott saját termésű, valamint a vendéglátó helyek által közvetlenül a termelőktől átvett és forgalomba hozott Egri Bikavér és Szekszárdi Bikavér borokra.

A 28.§ (10) bekezdése a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 3.§ (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(11)

A 28.§ a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 5.§-ával megállapított szöveg.

A 28.§ (11) bekezdését a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 16.§ (1) bekezdése hatálytalanította.

28/A.§ (1) Fogyasztási borpárlat 27.§ (3) bekezdésében előírt minősítése iránti kérelemben fel kell tüntetni a gyártáshoz felhasznált terméknek a 24.§ (4) bekezdésében előírt minősítéséről kiállított határozat számát. A minősítés iránti kérelmet a 15. számú melléklet szerint kell benyújtani.

A 28/A.§ a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 11.§-ával megállapított és a Magyar Közlöny 1994. évi 49. számával helyesbített szöveg.

(2) Tilos magas fokú és középfokú borpárlatot közfogyasztás céljára forgalomba hozni.

(3) A nem palackozott fogyasztási borpárlat kiszerezési egységének címkéjén (függő címkéjén) a termék megnevezése mellett az OBI betűjel és a forgalomba hozatal engedélyező határozat számát fel kell tüntetni."

A 28/B.§ a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 11.§-ával megállapított szöveg.

29.§ (1) Borra és borpárlatra vonatkozó elnevezések és megjelölések használatához az OBI hozzájárulása szükséges.

(2) Közfogyasztás céljából forgalomba hozott bort és borpárlatot kísérő okmánnyal (számla, szállítólevél) kell ellátni. A kísérő okmányon fel kell tüntetni az OBI betűjelet és a forgalomba hozatal engedélyező határozat számát.

A 29.§ (2) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 12.§-ával megállapított szöveg.

Forgalomba hozatal továbbfeldolgozás céljából

30.§ (1) Továbbfeldolgozás céljából forgalomba hozott az a szőlő és ital, amelyet termelőtől vagy előállítótól borgazdasági tevékenység folytatására, illetőleg borpárlat előállítására jogosult szervezet feldolgozás, tárolás, érlelés, kezelés, palackozás céljából vásárol meg.

(2) Továbbfeldolgozás céljából forgalomba hozott szőlőt vagy italt fajta, származási hely és évjárat megjelölésével csak akkor szabad ellátni, ha annak teljes egészében megfelel.

(3) A továbbfeldolgozás céljából történő forgalomba hozatal során e rendelet előírásainak megtartásáért az eladó és a vevő egyetemlegesen felelős.

(4) Továbbfeldolgozás céljából mustot forgalomba hozni tilos.

A 30.§ (4) bekezdése a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 14.§-ával megállapított szöveg.

(5) Aki magas fokú vagy közép fokú borpárlatot továbbfeldolgozás céljából másnak értékesít, az értékesített termékkel együtt köteles az OBI minősítő határozatát (másolatát) - az értékesített mennyiség rávezetésével - átadni, egyidejűleg köteles az értékesítésről a minősítő határozatra hivatkozva és a hektoliterfokban kifejezett mennyiség közlésével az OBI-t haladéktalanul értesíteni.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt rendelkezést értelemszerűen alkalmazni kell a fogyasztási borpárlat átdolgozása vagy nem közfogyasztási célú értékesítés esetén is."

A 30.§ (5)-(6) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 13.§-ával megállapított szöveg.

30/A.§ A bor előállítása során keletkező borászati melléktermékek közül a borseprő, a derítési alj, az aljbor, valamint a seprőtészta kizárólag jövedéki engedéllyel rendelkező vagy szeszelőállításra jogosult részére hozható forgalomba.

A 30/A.§ a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

A 30/A.§ a Magyar Közlöny 1997. évi 28. számával helyesbített szöveg.

A külkereskedelmi forgalomba hozatal

31.§ (1) A külkereskedelmi forgalomba kerülő italokra a közfogyasztásra forgalomba hozott italokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a szőlőfajtára utaló elnevezésben alkalmazható a nemzetközileg elfogadott, vagy a fogadó országban honos szinonímanév, indokolt esetben a hivatalos magyar fajtanév zárójelbe fogott, kisebb betűmérettel való feltüntetése mellett.

A 31.§ (1) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 6.§-ával megállapított szöveg.

(2) A külkereskedelmi szerv a palackozatlanul exportált minőségi bor esetében - az OBI hozzájárulásával - kikötheti, különleges minőségi bor esetében köteles kikötni, hogy a külföldi forgalmazó a bort csak palackozva hozhatja forgalomba, a címkén az állami ellenőrzőjegy helyett azonos értékű megjelölést alkalmazzon és nyújtson biztosítékot arra, hogy az általa forgalomba hozott bor az exportált mennyiséggel és minőséggel megegyezik.

(3) A külföldön palackozott bor megjelölése a minőségre utaló rövidítésből (MB = minőségi bor; KMB = különleges minőségi bor) és az OBI hozzájárulását - az állami ellenőrzőjegyre vonatkozó szabályok szerint - a külkereskedelmi szervezet köteles megszerezni.

(4) Magyarországra utaló megjelölés csak olyan italok esetében alkalmazható, amelynek előállításához külföldről származó szőlőt vagy italt nem használtak fel.

(5) Az országból e rendelet hatálya alá tartozó termékeket kiszállítani az OBI tételes minősítése alapján, szállítmányonként, kizárólag az OBI által kiadott minőségi tanúsítvánnyal szabad. A minőségi tanúsítvány egy példányát a vámhatóságnak át kell adni.

A 31.§ (5) bekezdése az 59/1997. (IX.5.) FM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

(6) A külkereskedelmi forgalomba kerülő palackozott borok címkéjén nem kötelező feltüntetni a 17.§ (2) bekezdésének e)-i) pontjaiban meghatározott adatokat és jelöléseket.

A 31.§ (6) bekezdése a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 14.§-ával megállapított és a Magyar Közlöny 1994. évi 49. számával helyesbített szöveg.

(7) Egri Bikavér bort és Szekszárdi Bikavér bort az 1996. év első napjától kizárólag palackozva szabad külkereskedelmi forgalomba hozni.

A 31.§ (7) bekezdése a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 3.§-ával megállapított szöveg.

Külföldi származású bor és borpárlat forgalomba hozatala

32.§ (1) Külföldi származású bort és borpárlatot akkor szabad továbbfeldolgozásra, fogyasztásra vagy bér munka

céljából behozni, ha annak minősége a származási helyén hatályos jogszabályoknak és e rendelet előírásainak megfelelő, továbbá ha azt az OBI minősítette.

A 32.§ (1) bekezdése a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 5.§-ával megállapított szöveg.

(2) Külföldi származású palackozott bor forgalomba hozatal előtti minősítését, hordós bor felhasználás vagy forgalomba hozatal előtti minősítését szállítmányonként, a külkereskedelmet bonyolítónak a külön jogszabályban foglalt szervektől, továbbá az OBI-tól kell kérni. Az OBI által kiadott minőségi tanúsítvány egy példányát át kell adni a vámhatóságnak és a forgalomba hozó vagy felhasználó szervnek.

A 32.§ (2) bekezdése az 59/1997. (IX.5.) FM rendelet 2.§-ával megállapított szöveg.

(3) Külföldi származású palackozott bort és borpárlatot az eredeti állapotban kell forgalomba hozni. A hordós bor és borpárlat kezelésére, forgalmazására - az állami ellenőrzőjegyre vonatkozó rendelkezések kivételével - a Tvr., valamint e rendelet rendelkezései az irányadók.

(4) Külföldi származású szőlőből készített borra az (1)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell.

(5) A külföldi származású borpárlat forgalomba hozatal vagy felhasználás előtti minősítésére a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. E rendelkezés alkalmazásában borpárlatnak kell tekinteni - a termék megnevezésétől függetlenül - minden olyan italt, amely e rendelet értelmében borpárlatnak minősül.

A 32.§ (5) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 7.§-ával megállapított szöveg.

A borpárlat forgalombahozatalára vonatkozó egyéb szabályok

33.§ Borpárlatnak fogyasztói és termelői forgalomba hozatalára mind az e rendeletben, mind a külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell.

A 33.§ a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

VI. Zárt borvidékre vonatkozó külön rendelkezések

Zárt területű borvidék kijelölése

34.§ Zárt területté olyan borvidéket lehet kijelölni, ahol kiemelkedő és arra a borvidékre jellemző minőségű bor rendszeresen termelhető.

Zárt területen termett must és bor előállítása

35.§ Zárt területű borvidéken termett szőlőt, szőlőből származó cefrét, mustot és bort - a 36.§ (4) bekezdésben foglalt kivétellel - tilos más helyen termett szőlővel, szőlőből származó cefrével, musttal és borral keverni (házasítani).

Zárt területen bor és egyes anyagok forgalmazása

36.§ (1) Zárt területű borvidékre 75 kilogrammot meghaladó borszőlőt, cefrét, valamint 50 litert meghaladó mustot és bort más termőhelyről bevinni csak a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal előzetes engedélyével szabad. Az engedély mintáját a 12. melléklet tartalmazza.

A 36.§ (1) bekezdése a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 15.§ (2) bekezdésével módosított szöveg.

(2)

A 36.§ (2) és (3) bekezdését a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 27.§-a hatályon kívül helyezte.

(3)

(4) Zárt területű borvidékről szőlőt, mustot, bort és seprőt kiszállítani csak a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal engedélyével lehet. Az engedélyben a kiszállítás céljától függően a bor házasítás nélküli palackozására vagy

feldolgozás esetén a végtermék visszaszállítási kötelezettségére vagy tilalmára vonatkozóan is rendezni kell. Házasítás céljából történő kiszállítás esetén a borvidékre utaló elnevezés használatát a tétel felhasználásával készített borra meg kell tiltani. A kiszállítási engedély egy példányát az OBI-nek meg kell küldeni.

A 36.§ (4) bekezdése a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 15.§ (2) bekezdésével módosított szöveg.

(5) Az (1)-(4) bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak a palackozott borra.

(6) Zárt területű borvidékre idegen területről származó mustból készített sűrített mustot, továbbá mazsolaszőlőt, aszú szőlőt, ezen kívül borhamisításra alkalmas déligyümölcsöt, valamint ízesítőanyagokat tartalmazó vegyi készítményeket a borgazdasági tevékenységet nem folytató gazdálkodó szervezetek és a háztartások szükségletét meghaladó mennyiségben bevinni vagy ott készletben tartani tilos.

(7) Zárt területű borvidékekről származó must, bor és seprő feldolgozásából nyert sűrített must, töményített must és bor, valamint borpárlat visszaszállítását - elszámolási kötelezettség mellett - az alapanyag kiszállítását engedélyező megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalnak be kell jelenteni.

A 36.§ (7) bekezdése a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 15.§ (2) bekezdésével módosított szöveg.

Zárt területen bor tárolása

37.§ A más terület terméséből származó mustot és bort a zárt területű borvidékekről származó musttól és bortól elkülönítve, külön helyiségben kell tartani, és tároló edényét (hordóját) olyan megjelöléssel kell ellátni, amely a must, illetőleg a bor származását kétséget kizáró módon feltünteti. A kizárólag házi fogyasztás céljára bevitt idegen eredetű must és bor a zárt borvidékekről származó musttal és borral egy helyiségben is tartható, származását azonban a tároló edényen (hordon) ilyen esetben is fel kell tüntetni.

A tokajhegyaljai borvidék zárt területére vonatkozó különleges előírások

38.§ A tokajhegyaljai borvidék zárt területén a must és a bor készítése, kezelése és forgalomba hozatala tekintetében e rendeletnek a zárt területű borvidékre és a tokajhegyaljai borvidékre vonatkozó szabályait együttesen kell alkalmazni.

39.§ (1) A tokajhegyaljai borvidékre jellemző borok a következők:

- a) minőségi borok a tokaji furmint, a tokaji hárslevelű;
- b) különleges minőségű borok a tokaji mászás, a tokaji fordítás, a tokaji szamorodni, a tokaji aszú puttonyszám megjelölésével, a tokaji aszúeszencia és a tokaji eszencia.

A 39.§ (1) bekezdés a) pontja a 14/1983. (IX.8.) MÉM rendelet 8.§-ának megfelelően módosított szöveg.

(2) A tokajhegyaljai minőségi borok a minőségi borokra vonatkozó általános előírások hatálya alá tartoznak.

(3) A tokajhegyaljai különleges minőségi borokra e rendeletnek a különleges minőségű borokra vonatkozó általános előírásait is alkalmaznia kell.

40.§ (1) A tokaji szamorodni a tőkén aszúsodott szőlőbogyókat is tartalmazó túlérett, válogatás nélkül szedett szőlőfürtök feldolgozásával nyert mustból származó tokaji bor, mely jellemző ászkolási illattal és zamattal rendelkezik.

A 40.§ (1) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 8.§-ával megállapított szöveg.

(2) Tokaji aszú a tőkén aszúsodott és szüretkor külön szedett szőlőbogyónak tézstaszterűvé feldolgozott anyagára öntött must vagy bor szeszes erjedése útján készült, jellegzetes aszú- és ászkolási illattal, valamint zamattal rendelkező tokaji bor, mely - puttonyszámtól függően - a szabványnak megfelelő természetes cukrot és cukormentes vonadékanyagot tartalmaz.

(3) Tokaji aszúeszencia a kiemelkedő minőségű, kiválóan alkalmas területről és évjáratból származó aszúbor.

(4) Tokaji eszencia a tőkén aszúsodott és szüretkor külön szedett szőlőbogyókból préselés nélkül kiszivárgó mustból szeszes erjedés útján keletkező tokaji bor, mely legalább 0,6 térfogatszázalék természetes szeszt, literenként legalább 250 gramm természetes cukrot és 50 gramm cukormentes vonadékanyagot tartalmaz, ezen kívül az aszúra jellemző különleges illattal és zamattal rendelkezik.

(5) Tokaji mászás a szamorodni vagy az aszú seprőjére felöntött mustból vagy borból készült tokaji bor, amely jellegzetes ászkolási illattal és zamattal rendelkezik.

(6) Tokaji fordítás az aszútésztára vagy a szamorodni törkölyére felöntött mustból vagy borból készült tokaji bor,

amely jellegzetes ászkolási illattal és zamattal rendelkezik.

(7) A (2)-(3) és (5)-(6) bekezdésben említett különleges minőségű borok előállításához kizárólag olyan must, illetve bor használható fel, amely legalább 19,0 tömegszázaléknyi természetes eredetű cukrot tartalmaz, illetve amely legalább 19,0 tömegszázaléknyi cukrot tartalmazó mustból készült a különleges minőségű borokra előírt szabályok szerint. A felhasznált borra és a (2)-(6) bekezdésben meghatározott különleges minőségű borokra azonban a 13/A.§ rendelkezései nem alkalmazhatók.

A 40.§ (7) bekezdése a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 8.§-ával megállapított szöveg.

41.§ (1) A tokajhegyaljai borvidéken termett szőlőből származó törkölyös mustra, borseprőre vagy törkölyre csak az e borvidéken termett szőlőből származó mustot vagy bort szabad önteni.

(2) A tokaji aszú, a tokaji aszúeszencia és a tokaji eszencia előállítója a felhasználásra kerülő (szüretelt, felvásárolt) aszúsodott szőlőbogyó mennyiségét a megyei szakigazgatási szervnek köteles bejelenteni.

(3) A tokajhegyaljai borvidék zárt területén csemegebort, ürmősbort, fűszerezett bort, valamint gyümölcsből szeszes italt készíteni és tárolni tilos.

42.§ (1) Tokaji szamorodnit, tokaji mászlást, tokaji fordítást, tokaji aszút, tokaji aszúeszenciát és tokaji eszenciát kizárólag palackozva és állami ellenőrzőjeggyel ellátva szabad fogyasztás céljára forgalomba hozni. A palackozáshoz csak tokaji alakú, szintelen palackot szabad felhasználni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alól a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter különleges esetekben felmentést adhat.

(3) A palackozási kötelezettség nem vonatkozik a tokajhegyaljai borvidék területén a termelők által forgalomba hozott saját termésű, valamint a vendéglátó üzemek által forgalomba hozott termelői tokaji szamorodni, tokaji mászlás, tokaji fordítás, tokaji aszú, tokaji aszúeszencia és tokaji eszencia borokra.

43.§ (1) A tokajhegyaljai borvidékre, s ezen belül községre (városra) dűlőre utaló vagy "Tokaji", "Hegyaljai" elnevezéssel csak a tokajhegyaljai borvidék jellemző borait lehet forgalomba hozni, ha e jellemző borok egyébként megfelelnek a vonatkozó szabványoknak, illetve e rendelet előírásainak.

(2) A tokajhegyaljai borvidékre utaló elnevezéssel tilos fogyasztói forgalomba hozni mustot, továbbá olyan bort, amelyet más termőhelyről származó musttal vagy borral házasítottak.

(3) A palackozási kötelezettség alá vont tokaji borokat poharanként csak palackból szabad kimérni.

VII. Ellenőrzés Az ellenőrzés szervei

44.§ (1) Az ellenőrzés feladatát a következő szervek látják el:

a) a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal a Tvr. és e rendelet rendelkezései tekintetében;

b) az OBI a Tvr. II. fejezete és e rendelet III-VI. fejezetének rendelkezései tekintetében;

c)

d) a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet a Tvr. II. fejezetének és e rendelet V-VI. fejezetének rendelkezései tekintetében a közfogyasztásra forgalomba hozott borok körében;

e) a Megyei, (Fővárosi) Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás a Tvr. II. fejezetének és az e rendelet V-VI. fejezetének rendelkezései tekintetében, az a) pont alatti szerv írásban foglalt megbízása alapján, a közfogyasztásra forgalomba hozott borok körében;

f)

A 44.§ (1) bekezdése a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 15.§ (2) bekezdésével módosított szöveg.

A 44.§ (1) bekezdésének b) pontja a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 9.§-ával megállapított szöveg.

A 44.§ (1) bekezdés c) pontját a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 19.§ (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

A 44.§ (1) bekezdés f) pontját a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 27.§-a hatályon kívül helyezte.

(2) A megye területén az ellenőrzés összehangolása, irányítása a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal feladata. A megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal az ellenőrzést végző szervek működéséről a tárgyévet követő év március hó 1-jéig a Földművelésügyi Minisztérium részére összefoglaló jelentést ad.

A 44.§ (2) bekezdése a 44/1991. (III.14.) Korm. rendelet 15.§ (2) bekezdésével módosított szöveg.

(3) Az ellenőrző szervek képviselői jogosultak az ültetvényekben, illetve minden olyan helyiségben, amely must és bor előállítására, elhelyezésére, kezelésére, átvételére és forgalomba hozatalára szolgál, vagy arra alkalmas, szemlét

tartani, az üzemi számvitelt és nyilvántartásokat, a feljegyzéseket, a számadásokat és az egyéb iratokat megtekinteni, azokról másolatot igényelni vagy készíteni.

Ültetvények ellenőrzése

45.§ (1) A szőlő- és gyümölcsös ültetvények létesítésének, művelésének és kivágásának ellenőrzése eljárás során az ellenőrző szerv - ha szabálytalanságot észlel vagy annak gyanúja merül fel - köteles jegyzőkönyvet felvenni és abban szükség szerint előzetes intézkedést is tehet. A jegyzőkönyvet az ellenőrzöttnek vagy képviselőjének kell aláírnia. Egyébként az ellenőrző szerv a helyszíni ellenőrzés eredményét az 5.§ (5) bekezdése szerint vezetett nyilvántartásba bejegyzi.

(2) Az ellenőrző szerv eljárása során növény-, talaj- vagy egyéb mintát vehet részletes vizsgálat céljára. A mintavételt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) Az ellenőrző szerv - amennyiben saját laboratóriummal nem rendelkezik - a mintát bármely arra alkalmas laboratóriumban megvizsgáltathatja.

Borgazdálkodás körébe tartozó ellenőrzés

46.§ (1) Az ellenőrző hatóság feladatkörében

- a) a termék előállítóját, forgalmazóját figyelmeztetésben részesíti;
- b) az előállító üzem, vendéglátóhely, kereskedelmi egység, gép, felszerelés, berendezés működését, csomagolóanyag felhasználását, tárolóhely vagy szállítóeszköz használatát megtilthatja, az újbóli működést, használatbavételt, használatban tartást feltételhez kötheti;
- c) nyersanyagot, adalékanyagot, készterméket közfogyasztásra alkalmatlannak, csökkent minőségűnek nyilváníthatja, felhasználását, forgalomba hozatalát korlátozhatja, feltételhez kötheti, illetőleg megtilthatja, megsemmisítését elrendelheti;
- d) szabálysértési eljárást kezdeményezhet és külön jogszabályokban meghatározott esetekben helyszíni bírságot szabhat ki;
- e) gazdasági bírság kiszabását kezdeményezheti;
- f) büntető eljárást kezdeményezhet.

A 46.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 16.§-ával megállapított szöveg.

(2) A hatóság az előállítónál vagy kereskedelemben feltárt hiányosságokért való személyi felelősség megállapítása céljából fegyelmi eljárás megindítását indítványozhatja. Az eljárás eredményéről az indítványozó hatóságot tájékoztatni kell.

(3) A hamisított termék forgalomba hozatalát megtiltó határozat, valamint az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt jogkövetkezményt alkalmazó határozat fellebbezésére tekintet nélkül végrehajtható.

47.§ (1) Az ellenőrző hatóság a 44.§-ban meghatározottak tekintetében a következő feladatokat látja el:

- a) vizsgálja és ellenőrzi a must és a bor minőségét (összetételi és érzékszervi tulajdonságok, térfogat, csomagolás és jelölés), a minőségcsökkenés mértékét, továbbá a szállítás és a tárolás során a minőséget befolyásoló körülményeket;
- b) vizsgálja és ellenőrzi az adalékanyagok minőségét;
- c) vizsgálja és ellenőrzi a borászati termékek csomagolása során felhasznált csomagolóanyag minőségét és műszaki alkalmasságát;
- d) vizsgálja és ellenőrzi a gyártástechnológia műszaki feltételeit;
- e) ellenőrzi a minőségbiztosító intézkedések hatékonyságát;
- f) megkeresésre, illetve megbízás alapján vizsgálatot tart, szakvéleményt vagy szaktanácsot ad a borászati termékek minőségét érintő kérdésekben;
- g) vizsgálja és ellenőrzi az exportra kerülő borászati termékek minőségét;
- h) vizsgálja és ellenőrzi az importált borok minőségét.

A 47.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 17.§-ával megállapított szöveg.

(2) A borászati termékek ellenőrzését termék-szabvány alapján a vizsgálati szabványokban előírt módszerek alkalmazásával kell végezni. Szükség esetén a területi felügyelő betekinthet a borászati termék előállításával összefüggő egyéb iratanyagokba is.

48.§ (1) Ha a közfogyasztásra szánt borászati termék - az előállítónál végzett vizsgálat eredménye szerint - hibás, akkor az ellenőrző hatóság köteles

- a) a minőségcsökkenés mértékét megállapítani,
- b) a hamisított vagy a fogyasztásra alkalmatlanná vált termék forgalomba hozatalát megtiltani.

A 48.§ a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 17.§-ával megállapított szöveg.

(2) A forgalomba hozatal megtiltásáról határozatot kell hozni. A határozatban - fellebbezésre tekintet nélkül - el kell rendelni az azonnali végrehajtást. A forgalomba hozatali tilalmat elrendelő szerv köteles lehetővé tenni, hogy a tulajdonos (kezelő) a termék további romlásának megakadályozása céljából a szükséges intézkedéseket megtehesse.

(3) Az ellenőrző hatóság a minőségellenőrzési feladatainak ellátása során szerzett tapasztalatairól, az előállított és forgalomba hozott termékek minőségének alakulásáról az érdekelt szerveket tájékoztatja.

48/A.§ A termékre vonatkozó minősítő vizsgálat az engedélyezési eljárás és az ellenőrzés során a hatóságok tudomására jutott adatok üzemi titoknak minősülnek, megőrzésükről gondoskodni kell.

A 48/A-D.§-okat a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 18.§-a iktatta be a rendeletbe.

48/B.§ (1) Az ellenőrző hatóság területi felügyelői feladatuk teljesítése céljából a vizsgálatához szükséges mértékben térítésmentes mintát vehetnek és azt elszállíthatják. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni (13. számú melléklet). A mintavétel szabályait szabvány állapítja meg. A kimérő helyiségben (söntésben) levő italból vett mintán felül az azzal azonosnak jelzett, pincében tárolt italból mintát kell venni. Ha az italból a mintavételhez szükséges mennyiség nem áll rendelkezésre, kisebb mennyiségből is lehet mintát venni, ezt a körülményt azonban a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(2) A mintavételhez szükséges italokat, palackokat és egyéb anyagokat a mintaadásra kötelezett díjtalanul köteles rendelkezésre bocsátani. Megfelelő palackok hiányában azok beszerzéséről a mintaadásra kötelezett költségére kell gondoskodni.

(3) A mintavétel során a hatóság ellenőrzést végző munkatársa köteles az ellenőrzöttet figyelmeztetni arra, hogy ellenmintára igényt tarthat. Az ellenmintát - az esetleges többletköltségek megtérítése mellett - a mintára vonatkozó előírások szerint kell lezárni, lepecsételni és az ellenőrzöttnek átadni.

(4) Ha az ellenőrzött ellenmintára nem tart igényt, ezt a körülményt a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(5) Nem tarthat ellenmintára igényt a helyszínen ellenőrzött, a vele egyetértésben megállapított és jegyzőkönyvbe felvett hiányosság esetén. Az ellenminta mellőzését és ennek indoklását a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

48/C.§ (1) A hatóság köteles az általa vett vagy hozzá beküldött mintát - ha az hatáskörébe tartozik - megvizsgálni és a vizsgálat eredményéről tájékoztatást adni.

(2) A mintát olyan időtartamon belül kell megvizsgálni, hogy az alatt minősége ne változzon.

(3) A vizsgálat eredményéről nyilvántartást kell vezetni és annak alapján - hiba megállapítása esetén - szakvéleményt kell adni

a) az ellenőrzöttnek,

b) más intézkedésre jogosult szervnek, illetve

c) kérelem alapján az egyéb értekelteknek.

(4) Ha a vizsgálatot megbízás alapján végezték, a szakértői véleményben fel kell tüntetni a kérelmezőt és azt a körülményt, hogy a vizsgálatot az előírásoknak megfelelő ellenminta vagy más minta alapján végezték el. A szakvéleményt kérelem hiányában csak a megbízónak kell kiadni.

48/D.§ (1) A hatósági minőségellenőrző tevékenység során kezdeményezett vizsgálatot - feltéve, hogy a termék nem hibás - az ellenőrző szerv díjmentesen végzi el.

(2) Ha az ellenőrző szerv más hatóság megbízása alapján végzett ellenőrzés során laboratóriumi vizsgálatot végez, a költségeket az ellenőrzést elrendelő, megbízó hatóság megtéríti.

(3) A minőségellenőrzés során szükségessé vált laboratóriumi vizsgálatok költségeit a termék előállítója vagy forgalmazója viseli, ha a vizsgálat szabványtól való eltérést állapított meg.

A 48/D.§ (3) bekezdése a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 6.§-ával megállapított szöveg.

VIII. Vegyes rendelkezések

Egészségügyi előírások

49.§ Mustot és bort az élelmezés-egészségügyi követelményeknek megfelelően kell előállítani, csomagolni, tárolni, szállítani és forgalomba hozni úgy, hogy az ital szennyeződésnek, fertőzésnek, romlásnak ne legyen kitéve.

50.§ (1) Szőlő feldolgozására, must és bor előállítására, átvételére, kezelésére, forgalombahozatalára, csomagolására, tárolására szolgáló épületeket, helyiségeket, azok berendezéseit (gépeit), valamint az árusító helyeket az

egészségügyi követelményeknek megfelelően szabad létesíteni, átalakítani vagy használatba venni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységeknél használt eszközt, edényt és gépet csak olyan anyagból és úgy szabad előállítani, hogy az a vele érintkezésbe kerülő termékben egészségre káros elváltozást ne okozzon, ne tartalmazzon kioldható anyagot olyan mennyiségben, amely a vele érintkezésbe kerülő terméket az egészségre károsra teszi, illetőleg az ital minőségét, valamint tulajdonságait hátrányosan befolyásolja.

51.§ Italt nyílt árusítású üzletben vagy árusítás céljára szolgáló egyéb helyen az élelmezés-egészségügyi követelményeknek megfelelően úgy kell elhelyezni, hogy az szennyeződéstől, fertőzéstől, romlástól vagy minőségi értékcsökkenéstől védve legyen.

52.§ Az italmérési, italárusítási és termelői borkimérési tevékenység gyakorlásának módját külön jogszabály tartalmazza.

Egyéb rendelkezések

53.§ Az Országos Borszakértő Bizottság jogállását, feladatkörét, összetételét és a működésével kapcsolatos egyes kérdéseket a 14. melléklet tartalmazza.

54.§ A gyümölcslevek, gyümölcsborokra, gyümölcsvermutokra, továbbá a szőlőlé (must) felhasználásával készített italokra az élelmiszerekre vonatkozó általános rendelkezések az irányadók.

55.§ (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a 25/1970. (XI. 26.) MÉM, az 5/1971. (IV. 1.) MÉM rendelet, az 1/1973. (I. 8.) MÉM rendelet 30.§-a, továbbá a 13/1973. (VIII. 25.) MÉM rendelet 13.§-ának (3) bekezdése hatályát veszti.

(2) A 25/1970. (XI. 26.) MÉM rendeletben meghatározott állami ellenőrzőjegy 1978. december 31-ig alkalmazható.

1. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

Fogalommeghatározások

Az 1. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 1. számú mellékletével megállapított szöveg.

I. A) A gyümölcsstermesztéssel kapcsolatos egyes fogalmak

1. Gyümölcsös az a földterület, amelyen a termesztett fönövény valamely gyümölcsfa vagy gyümölcstermő bokor. Gyümölcsös a legalább két gyümölcsfasorból álló pászta, valamint a gyümölcsfaiskolai termelést szolgáló alany, szemzőhajtás, oltóvessző és magtermő ültetvény is.

2. Házikerti gyümölcsös az a gyümölcsös, amelynek területe a 3000 négyzetmétert nem haladja meg. A házikert méreteket meghaladó gyümölcsös árutermő gyümölcsösnek minősül.

3. Gyümölcsfa az alma-, körte-, birs-, naspolya-, cseresznye-, meggy-, szilva-, kajszí-, őszibarack-, mandula-, dió és gesztenyefa. Gyümölcsstermőbokor a mogyoró-, füge-, köszméte-, ribiszke-, ribiszkeköszméte-, málna-, málnaszeder-, szeder-, bodza-, feketeberkenye-, homoktövis-, áfonya- és kiwibokor, illetőleg oltvány.

I. B) A szőlőstermesztéssel kapcsolatos egyes fogalmak

1. Szőlő - szövegkörnyezettől függően -:

- a) az a földterület, amelyet kizárólag vagy elsősorban szőlőstermesztéssel hasznosítanak,
- b) a zárt rendszerben telepített szőlőültetvény,
- c) a szőlőnővény, beleértve az alany szőlőt is,
- d) a szőlőnővény termése.

2. Házikerti szőlő: az a szőlő, amelynek területe egy tulajdonos kezelésében - a földrészletek számától függetlenül és a rendelet alkalmazása szempontjából a tervezett telepítés beszámításával együtt - az 1500 négyzetmétert nem haladja meg.

3. Árutermő szőlő: a házikerti méretet meghaladó szőlő.

4. Törzsszőlő: a szaporító alapanyag termelése céljából létesített, termőre fordítás után a MMI tanúsítványával is ellátott, szabványnak megfelelő ültetvény. A rendelet alkalmazása szempontjából törzsszőlő a törzskönyvezett szőlő állomány, a központi és az üzemi törzsültetvény.

5. Telepítés: a földterület beültetése szőlővel. Tágabb értelemben a telepítés fogalomkörébe tartozik a terület előkészítése, a támlerendezés létesítése és az ültetvény ápolása termőre fordításig.

6. Pótlás: a hiányzó töké helyének beültetése, ideértve a döntést és a bujtást is.

7. Szőlő termőhelyi katasztere: a termőhelyek egységes nyilvántartási rendszere, a szőlőstermesztésre való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt határrészek nyilvántartása földmérési alaptérképek átnézeti térképszelvényein.

8. Szőlőtermő táj: az ország gazdaságföldrajzi egysége, amelyeken belül borvidékek, borhelyek és egyéb szőlőtermő helyek helyezkednek el.
9. Borvidék: az a termőhely, amely több szomszédos település közigazgatási területére kiterjedően azonos éghajlati, domborzati, talajtani adottságokkal, jellemző fajtaösszetételű, művelésű ültetvényekkel, szőlő- és bortermeleési hagyományokkal rendelkezik, sajátos jellegű borokat termel, és településenként a borvidéki besorolásra előírt termőhelyi kataszteri osztályú terület legalább 7%-kal, a szőlőültetvények területe pedig legalább 4%-kal részesedik a mezőgazdaságilag művelt területből. Kivételesen besorolhatók a borvidékbe azok a települések is, amelyek alacsonyabb arányú termőhelyi és ültetvény-területtel közvetlenül csatlakoznak a borvidékhez.
10. Körzet: a borvidéknek egyes ismérvek szerint határozottan elkülöníthető része.
11. Borhely: az a termőhely, amely a borvidékre jellemző környezeti adottságaival, termelési hagyományaival, jellemző borminőségével, termőhelyi és ültetvény-területi arányaival elszigetelten helyezkedik el.
12. Zárt borvidék: az a termőhely, amelynek termékei megkülönböztetett védelemre érdemesek, a szőlő termelésére, a bor készítésére, kezelésére, forgalomba hozatalára vonatkozóan különleges szabályokat igényelnek.
13. Egyéb szőlőtermő hely: az a termőhely, amelyet a szőlő termőhelyi kataszter borvidéken, borhelyen kívül az előírt osztályba sorol.
14. Ökotop: a szőlő termőhelyi kataszterének ökológiai ismérvek szerint azonosnak minősített felvételezési alapegysége.
15. Ajánlott fajta: a meghatározott termőhely szőlőtermésének hasznosítási irányát meghatározó, de különösen borainak sajátos jellegét megalapozó, államilag minősített szőlőfajta.
16. Kiegészítő fajta: a meghatározott termőhely ökológiai adottságait jól hasznosító, de a termőhely borainak sajátos jellegében nem meghatározó szerepet betöltő, államilag minősített szőlőfajta.

II. Borgazdálkodással kapcsolatos egyes fogalmak

1. Friss szőlő: a szőlőtőke közvetlen fogyasztásra, borászati vagy egyéb feldolgozásra alkalmas érett vagy túlérett termése.
2. Szőlőcefre (törkölyös must vagy törkölyös bor): a zúzott szőlő, mely a szőlő erjedésmentes, erjedő vagy kiejert levét részben vagy egészében, továbbá a szőlőfürt szilárd részeit tartalmazza.
3. Must (szőlőmust): a friss szőlőfürtnek a szilárd részeitől elválasztott erjedésmentes leve. Nem tekinthető mustnak a sűrített vagy töményített mustból visszahígított szőlőlé. A rendelet alkalmazása szempontjából must a 6. sz. mellékletben felsorolt tartósítóanyagokkal és eljárásokkal erjedésében megakadályozott tartósított must is.
4. Szőlőtörköly (törköly): a friss szőlő vagy a cefre kisajtolása után visszamaradó, héjat, magvat, esetleg kocsányt tartalmazó anyag.
5. Erjedő must vagy erjedő cefre: az a must vagy cefre - tekintet nélkül a benne keletkezett szesz, illetve visszamaradt cukor mennyiségére - amelyben az erjedés megindult, de a zajos erjedés nem fejeződött be.
6. Bor: a szőlőből származó must vagy a cefre szeszese erjedése, vagy ennek továbbfeldolgozása útján nyert e melléklet II. 7-9. pontja szerint meghatározott ital.
7. Természetes bor: az asztali, a minőségi vagy a különleges minőségű bor, melyet a rendelet 10-13. és 40.§-ában szabályozott módon állítottak elő az alábbi megkötésekkel:
 - a) asztali bor a legalább 13 tömegszázalék természetes eredetű cukrot tartalmazó mustból készült bor;
 - b) tájbor: az az asztali bor, amely egy, a 2. számú melléklet I/1-4. pontjában meghatározott szőlőtermő táj terméséből származik, és teljes egészében a 3. számú melléklet A)-B) pontjában felsorolt államilag minősített szőlőfajták legalább 15 tömegszázalék természetes eredetű cukrot tartalmazó mustjából készül;
 - c) minőségi bor: a legalább 15 tömegszázalék természetes eredetű cukrot tartalmazó, a 3. számú melléklet A)-B) pontjában a termőhelyre meghatározott szőlőfajta termésének mustból készült bor, mely meghatározott borvidék vagy borhely legfeljebb 12,00 t/ha termésű ültetvényeiből származik, továbbá a termőhelyre és fajtára, esetleg a készítmódra, vagy az évjáratra jellemző, határozottan felismerhető illet-, íz- és zamatanyagokat tartalmaz;
 - d) különleges minőségű bor: meghatározott borvidék vagy borhely legfeljebb 10,0 t/ha termésű ültetvényeiből származó, a 3. számú melléklet A)-B) pontjában a termőhelyre meghatározott szőlőfajta érett vagy tőkén túlérett, esetleg töppedt vagy aszúsodott termésének legalább 19,0 tömegszázaléknyi természetes eredetű mustot tartalmazó mustjából készült bor, amely termőhelyre, fajtára, illetőleg meghatározott készítmódra jellemző illat-, íz- és zamatanyagokat tartalmaz, származási helye és évjárata miatt különleges megkülönböztetésre érdemes.
 - e) muzeális bor az a minőségi vagy különleges minőségű bor, amely legalább 5 évi érlelés után a termőhelyre, a szőlőfajtára, a készítmódra, a hordóban és palackban érlelésre jellemző különleges illat-, íz- és zamatanyagokat tartalmaz, évjárata és jellege miatt megkülönböztetésre érdemes.
8. Likőrbor: az a csemege-, ürmös vagy fűszerezett bor, amelynek cukor- és szesztartalmát, valamint egyéb jellemző tulajdonságait az a)-c) pontokban meghatározott módon alakították ki.

- a) Csemegebor: az a természetes borból készült likőrbor, amelynek cukortartalmát sűrített must vagy töményített must, a szesztartalmát borpárlat, a színét - a szükséghez képest - karamell vagy karamellizált sűrített must hozzáadásával, és/vagy a különleges értékeit pedig érleléssel alakították ki.
- b) Ürmösbor az a természetes borból készült likőrbor, amelyet az a) pontban meghatározott anyagokon és eljárásokon kívül élelmiszerelőállítás céljára alkalmazható növényi eredetű adalékanyagok, vagy ezekből készített szeszes kivonatok felhasználásával állítottak elő.
- c) Fűszerezett bor (vermut) az a természetes bor felhasználásával készült likőrbor, amelynek cukortartalmát cukorszirup, szesztartalmát borpárlat vagy finomszesz, különleges illat-, íz- és zamatanyagait élelmiszerelőállítás céljára alkalmazható növényi eredetű vagy egyéb ízesítő és zamatosító adalékanyagok felhasználásával alakították ki.
9. Szénsavas bor: az az üdítő jellegű, gyöngyöző, habzóbor vagy pezsgő, amelynek szénsavtartalmát erjedésből származó széndioxid megőrzésével, esetleg visszajuttatásával, vagy élelmiszerelőállítás céljára alkalmazható ásványi eredetű széndioxid felhasználásával biztosítják.
- a) Üdítő jellegű bor az a szénsavas bor, amelynek üdítő hatását a szénsavtartalom mesterséges dúsításával, a szesz- és cukortartalmát cukorszirup felhasználásával alakították ki és legalább 70% természetes bort tartalmaz.
- b) Gyöngyöző bor az a szénsavas bor, amelyet széndioxiddal mesterségesen dúsítottak, egyébként az asztali minőségű természetes borokra vonatkozó előírások szerint állítottak elő.
- c) Habzóbor az a természetes borból készült szénsavas bor, amelyet széndioxiddal mesterségesen telítettek, borban oldott cukorból, borpárlatból és élelmiszerelőállítás céljára felhasználható ízesítő vagy zamatosító adalékanyagból készült likőrrel ízesítettek.
- d) Pezsgő az a szénsavas bor, amely természetes borhoz adott cukorból zárt palackban vagy zárt tartályban képződött szénsavat tartalmaz és amelyet borban oldott cukorból, borpárlatból, természetes borból és a szükséghez képest élelmiszerelőállítás céljára felhasználható ízesítő vagy zamatosító adalékanyagból készült likőrrel ízesítettek. "Minőségi" megjelöléssel látható el az a pezsgő, amelyet bizonyíthatóan legalább 6 hónapig palackban vagy tartályban érleltek.
10. Borseprő: a must és a bor anyagaiból kiejedés után származó üledék.
11. Derítési alj: a derített mustnak és bornak az üledéke. Kékderítési alj a sárgavérlúgsóval derített bor üledéke.
12. Aljbor: a 13 tömegszázaléknál kevesebb természetes eredetű cukrot tartalmazó mustból vagy a cefre utópréseléséből, valamint a borseprő vagy a derítési alj színeléséből és préseléséből származó melléktermék. Aljbor telepítés idején érvényes jogszabály szerint nem engedélyezhető szőlőfajta terméséből származó vagy az ilyent tartalmazó bor is.
13. Seprőtésztá: a borseprő vagy a derítési alj préselése után visszamaradó szilárd anyag.
14. Törkölybor (csigerbor, löre): a vízzel felöntött vagy kilúgozott szőlőtörköly levéből készült szeszes folyadék.
15. Sűrített must: a must víztartalmának meghatározott mértékű elpárologtatásával előállított termék.
16. Töményített must, illetve töményített bor: az a must, illetve bor, amelynek természetes víztartalmát fagyasztás útján vagy egyéb fizikai módszerekkel csökkentették. A töményített bor alkoholtartalma a 22,5 térfogatszázalékot nem haladhatja meg.
17. Szeszezett must (misztella): az erjedésben vagy a továbbfejlesztésben magas fokú borpárlat hozzáadásával megakadályozott must, legfeljebb 22,5 térfogatszázalék alkoholtartalommal;
18. Párlási célra szolgáló szeszezett bor (brennwein): a borból vagy az aljborból magas fokú vagy közép fokú borpárlat hozzáadásával készült, legfeljebb 22,5 térfogatszázalék alkoholtartalmú termék.
19. Borecet gyártására szolgáló bor: a borból magas fokú vagy közép fokú borpárlat vagy finomszesz hozzáadásával készült termék, melynek az alkohol ecetsavas erjedéséből származó ecetsavtartalma legalább 3,0 g/l, vagy ecetsav hozzáadásával kiegészített ecetsavtartalma legalább 15 g/l.
20. Hibás vagy beteg az a rendellenes színű, illatú, ízű vagy zamatú must, illetve bor, amely e rendelet szerint megengedett eljárások alkalmazásával és anyagok használatával megjavítható vagy meggyógyítható. Hibás, illetve beteg bor az ecetesedésnek indult olyan bor is, amelynek illósavtartalma ecetsavban kifejezve literenként aszúbornál a 2,0 grammot, vörös- és sillerbornál az 1,4 grammot, fehér- és rozébornál pedig az 1,2 grammot meghaladja, de 3,0 grammot nem éri el.
21. Romlott az a must vagy bor, amely az e rendelet szerint megengedett eljárások alkalmazásával és anyagok használatával nem javítható vagy nem gyógyítható meg.

III. Borpárlattal kapcsolatos egyes fogalmak

1. Magasfokú borpárlat az a legalább 92,0 térfogatszázalék szesztartalmú párlat, amelyet e rendelet 24.§ (1) bekezdésében meghatározott alapanyagokból és a 25.§ előírásai szerint állítottak elő.
2. Középfokú borpárlat az a legalább 50,0 térfogatszázalék szesztartalmú párlat, amelyet e rendelet 24.§ (2)

bekezdésében meghatározott alapanyagokból és a 25.§ előírásai szerint állítottak elő.

3. Fogyasztási borpárlat (brandy) az a legalább harminchat térfogatszázalék szesztartalmú ital, amelyet e rendelet 24.§-a (3) bekezdésének és 25.§-ának rendelkezései szerint állítottak elő.

2. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

A 2. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 2. számú mellékletével megállapított szöveg.

Szőlőtermő tájak, borvidék, borhelyek

I. SZŐLŐTERMŐ TÁJAK

1. Alföldi szőlőtermő táj

Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék közigazgatási területe, valamint Pest megyének és Budapest fővárosnak az Alföldhöz tartozó területe.

2. Észak-Dunántúli szőlőtermő táj

Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém megyék közigazgatási területe, valamint Pest megyének és Budapest fővárosnak a Dunántúlhoz tartozó területe.

3. Dél-Dunántúli szőlőtermő táj

Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyék közigazgatási területe.

4. Észak-Magyarországi szőlőtermő táj

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyék közigazgatási területe, valamint Pest megyének Észak-Magyarországhoz tartozó területe.

II. BORVIDÉKEK

1. Csongrádi borvidék

a) Csongrádi körzet: Csongrád;

b) Kisteleki körzet: Balástya, Csengele, Kistelek, Pusztaszer;

c) Pusztamérgesi körzet: Forráskút, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés;

d) Mórahalmi körzet: Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Mórahalom, Zákányszék

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei, valamint a Csongrádi körzet III. osztályú területei.

2. Hajós-Vaskúti borvidék

Baja, Bátmonostor, Császártöltés, Csátalja, Csávoly, Érsekcsanád, Érsekhalma, Hajós, Nemesnádudvar, Rém, Sükösd, Vaskút településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

3. Kiskunsági borvidék

Akasztó, Ágasegyháza, Ballószög, Balotaszállás, Bácsalmás, Bácsszőlős, Bócsa, Borota, Csengőd, Csikéria, Csólyospálos, Felsőlajos, Fülöpháza, Fülöpjakab, Fülöpszállás, Harkakötöny, Harta, Helvécia, Hercegszántó, Imrehegy, Izsák, Jakabszállás, Jánoshalma, Jászszentlászló, Kaskantyú, Kecel, Kecskemét, Kerekegyháza, Kéleshalom, Kiskörös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kunbaja, Kunbaracs, Kunfehértó, Kunszentmiklós, Ladánybene, Lajosmizse, Lakitelek, Móricgát, Nyárlőrinc, Orgovány, Páhi, Pirtó, Solt, Soltszentimre, Soltvadkert, Szabadszállás, Szentkirály (Lászlófalva), Tabdi, Tázlár, Tiszaalpár, Tizsakécske, Tompa, Városföld, Zsana

településeknek a szőlőkataszter szerint I., II. és III. osztályú határrészei.

4. Ászár-Neszmélyi borvidék

a) Bársonyos-Császári körzet: Bársonyos, Császár, Csép, Ete, Kerékteleki, Kisbér, Vérteskethely

b) Tatai körzet: Baj, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Mocsá, Neszmély, Szomód, Tata, Vértesszőlős

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

5. Badaacsonyi borvidék

Ábrahámhegy, Badaacsonytomaj, Badaacsonytördemic, Balatonrendes, Balatonszepezd, Gyulakeszi, Hegymagas,

Káptalantóti, Kispáti, Kővágóörs, Nemesgulács, Raposka, Révfülöp, Salföld, Szigliget, Tapolca

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

6. Balatonfüred-Csopaki borvidék

Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatonalmádi, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak,

Dörgicse, Felsőörs, Lovas, Mencshely, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa,

Szentjakabfa, Tagyon, Vászoly, Zánka

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

7. Balatonmelléki borvidék

Balatonederics, Balatonhenye, Hegyesd, Köveskál, Lesencfalu, Lesencistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesvita, Szentbékál, valamint Balatongyörök, Cserszeztomaj, Gyenesdiás, Rezi, Várvolgy, Vonyarcvashegy

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

8. Etyeki borvidék

Bicske, Etyek, Nadap, Pákozd, Pázmánd, Sukoró, Vál

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

9. Móri borvidék

Csákberény, Csókakő, Mór, Pusztavám, Söréd, Zámoly

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

10. Pannonhalma-Sokoróaljai borvidék

Écs, Felpéc, Györság, Györszemere, Győrújbarát, Kajárpéc, Nyalka, Nyúl, Pannonhalma, Pázmándfalu, Tényő

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

11. Somlói borvidék

Doba, Somlójenő, Somlószőlős, Somlóvásárhely

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

12. Soproni borvidék

Fertőboz, Fertőendréd, Fertőrákos, Fertőszentmiklós, Fertőszéplak, Harka, Hidegség, Kópháza, Sopron

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

13. Dél-Balatoni borvidék

Andocs, Balatonberény, Balatonboglár, Balatonkeresztúr, Balatonlelle, Balatonendréd, Balatonszemes, Karád, Kéthely, Kőröshegy, Kötcsé, Látvány, Lengyeltóti, Marcali, Ordacsehi, Somogysámson, Somogytúr, Szőlád, Szőlősgyörök, Visz, Zamárdi

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

14. Mecsekaljai borvidék

a) Pécsi körzet: Cserkút, Hosszúhetény, Kővágószőlős, Pécs, Pécsvárad

b) Versendi körzet: Babarc, Bár, Dunaszekcső, Hásságy, Lánycsók, Mohács, Monyoród, Olasz, Szajk, Szederkény, Versend

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

15. Szekszárdi borvidék

a) Szekszárdi körzet: Alsónyék, Báta, Báticas, Bonyhád, Decs, Mőcsény, Őcsény, Sióagárd, Szálka, Szekszárd, Várdomb, Zomba;

b) Vőlgységi körzet: Aparhant, Bonyhádvarasd, Duzs, Győre, Izmény, Lengyel, Mucsfa, Mucsi

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

16. Villány-Siklósi borvidék

Dióviszló, Harkány, Hegyszentmárton, Kisharsány, Márfa, Nagyarsány, Nagytótfalu, Siklós, Villány, Villánykövesd

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

17. Bőkkaljai borvidék

Bogács, Borsodgeszt, Bőkkaranyos, Bőkkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Emőd, Harsány, Kács, Kisgyőr, Kistokaj, Mályi, Mezőkövesd, Miskolc, Nyékládháza, Sály, Szomolya, Tard, Tibolddaróc, Vatta

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

18. Egri borvidék

Andornaktálya, Aldebrő, Demjén, Eger, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Feldebrő, Felsőtárkány, Kerecsend, Maklár, Nagytálya, Noszvaj, Novaj, Ostoros, Verpelét

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

19. Mátraaljai borvidék

Abasár, Apc, Atkár, Detk, Domoszló, Ecséd, Gyöngyös, Gyöngyőshalász, Gyöngyösoroszi, Gyöngyőspata, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Halmajugra, Hatvan, Karácsond, Kisnána, Markaz, Nagyréde, Rőzsaszentmárton, Szücsi, Vécs, Visonta

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

20. Tokajhegyaljai borvidék

Abaújszántó, Bekecs, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Bodrogolaszi, Erdőbénye, Erdőhorváti, Golop, Hercegkút, Legyesbénye, Makkoshotyka, Mád, Mezőzombor, Monok, Olaszliszka, Rátka, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szegi, Szegilong, Szerencs, Tarcal, Tállya, Tokaj, Tolcsva, Vámosújfalud

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

III. BORHELYEK (BORTERMŐ HELYEK)

Csongrád megyében: Hódmezővásárhely, továbbá - 1994. december 31-ig - Szeged

Hajdú-Bihar megyében: Monostorpályi

Jász-Nagykun-Szolnok megyében: Cibakháza, Cserkeszőlő, Csépa, Jászberény, Jászszentandrás, Nagyrév, Tiszakürt, Tiszasas, Tiszaug

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében: Barabás

Pest megyének

- az Alföld szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Albertirsa, Cegléd, Ceglédbercel, Csemő, Hernád, Inárcs, Kakucs, Nyársapát, Örkény, Újlengyel,

- az Észak-Dunántúli szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Budajenő, Budakeszi, Pilisborosjenő, Telki, Tök, Üröm,

- az Észak-Magyarországi szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Bénye, Gomba, Monor, Pilis, Kisémedi, Mogyoród, Órbottyán, Szada, Vác, Vácegres, Vácrátót, Veresegyháza;

Fejér megyében: Igar, Szabadhidvég, valamint - 1994. december 31-ig - Székesfehérvár, Velence;

Komárom-Esztergom megyében: Esztergom, Keszthely;

Vas megyében: Bértavár, Borgáta, Celldömölk, Kemeneskápolna, Kissomlyó, Kőszeg, Mesteri, Sitke, Vaskeresztes;

Veszprém megyében: Balatonfőkajár, Balatonkenese, Csabrendek, Sümeg, Tihany;

Baranya megyében: Helesfa, Szigetvár;

Somogy megyében: Böhönye, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Keréscsiga, Mosdós, Nagyberki, Szabadi;

Tolna megyében: Dunaföldvár, Dunaszentgyörgy, Felsőnyék, Györköny, Kölesd, Magyarkeszi, Nagyszokoly, Ozora, Paks, Pincehely, Simontornya, Tamási, Tengelice;

Zala megyében: Dióskál, Egeracs, Galambok, Kallósd, Nagyrada, Orosztony, Pakod, Szentgyörgyvár, Zalabér, Zalakaros, Zalasabár, Zalaszentgrót;

Nógrád megyében: Pásztó;

Heves megyében: - 1994. december 31-ig - Komolt

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határterületei.

3. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez Termőhelyeken telepíthető szőlőfajták

A 3. számú melléklet A) jelű táblázatát a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 7.§-a módosította.

4. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez A telepítési (pótlási, átoltási) engedély iránti kérelem tartalma

1. A kérelem tárgya (telepítés, pótlás, átoltás)

2. A jelenlegi ültetvény-terület ismertetése a fajták felsorolásával, megjelölve

a) a terület nagyságát

b) a törzsszőlő területének nagyságát

c) az a) és b) pont alattiakból a pótlásra, átoltásra kerülő ültetvény területét.

3. A kérelem tárgyának ismertetése

a) a telepítendő ültetvény

- fajtája

- alanya

- sor- és tőtávolsága

- művelésmódja, törzsmagassága

- területének nagysága

- helye (település, helyrajzi szám)

- területének termőhelyi kataszteri osztálya

- földterületének művelési ága telepítés előtt és után

b) a pótláshoz, átoltáshoz felhasználandó fajta

c) az a) pont alattiakból a törzsszőlő megjelölése (terület)

d) a telepítés (pótlás, átoltás) ideje (év, évszak)

e) telepítés esetében a termőre fordítás határideje.

4. Nyilatkozat - telepítés esetén - állami támogatás igénybe vételének vagy mellőzésének szándékáról.

5. Üzemi fajtakísérlet esetén mellékelendő az MMI nyilatkozata.

A 4. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 4. számú mellékletével megállapított szöveg.

5. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

A kivágási engedély iránti kérelem tartalma

1. A kérelem tárgya.
2. A jelenlegi szőlő területe
 - a) fajtabontás nélkül összesen;
 - b) az a) pont alattiból a törzsszőlő területe.
3. A kérelem tárgyának ismertetése
 - a) a kivágandó ültetvény
 - fajtája
 - alanya
 - sor- és tőtávolsága
 - művelésmódja, törzsmagassága
 - területének nagysága
 - helye (település, helyrajzi szám)
 - földterületének művelési ága kivágás előtt és után
 - b) az a) pont alattiból a törzsszőlő megjelölése
 - c) a kivágás ideje (év, évszak).

Az 5. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 5. számú mellékletével megállapított szöveg.

6. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

A must és bor készítése és kezelése során felhasználható anyagok és alkalmazható eljárások

Megnevezés Megjegyzés

A) Adalékanyagok

1. Kiegészítő anyagok

a) Sűrített must

b) Töményített must és bor

c) Finomszesz (kizárólag fűszerezett borhoz)

d) Magasfokú borpárlat (kizárólag likőrborokhoz, szeszezett musthoz és párlási célra szolgáló szeszezett borhoz)

e) Középfokú borpárlat (Kizárólag likőrborokhoz és párlási célra szolgáló szeszezett borhoz)

Kizárólag a j) pont alatti likőr készítéséhez

f) Fogyasztási borpárlat

g) Szeszezett must

h) Szén-dioxid (cseppfolyósított)

i) Drogok és drogkivonatok

Kizárólag ürmös és fűszerezett borhoz

j) Likőrök és aromák

Kizárólag fűszerezett borhoz, illetőleg gyöngyözőbor kivételével a szénsavas borokhoz

k) Cukor (répacukor), cukorszirup (répacukorból)

Kizárólag fűszerezett borhoz, illetőleg - a gyöngyözőbor kivételével - a szénsavas borokhoz, továbbá a 13.§ szerint asztali és minőségi bor készítésére alkalmas szőlőből származó must cukortartalmának kiegészítésére.

l) Tartósított must (édestartalék)

2. Segédanyagok

a) Enzimek készítmények

- pektinbontó

- színezőanyagokat kioldó

- szűrést elősegítő (glukanáz)

b) Oltóanyag

- fajélesztő

- tejsavbaktériumok

c) Alkoholos erjedést aktiválók

- thiamin

Legfeljebb 60 mg/hl mennyiségben

- ammónium-ion tartarát, klorid, szulfát vagy foszfát vegyület alakjában

- élesztőhéj

d) Élesztőautolizátum

Szénsavas borokhoz a gyöngyöző bor kivételével

e) Kénezőanyag

- elemi kén (elégetve)

- cseppfolyósított kén-dioxid

- kálium-metabiszulfít (káliumpiroszulfít)

f) Derítő és ülepítő szerek

- vízhólyag

- zselatin

- cserzőanyag (borászati tannin)

- tojásfehérje

- kazein

Megnevezés Megjegyzés

- tej (főlözött)

- kovasav (15-30%-os oldat)

- bentonit és egyéb derítőföldek

- sárgavérlúgsó

- polivinilpolipirrolidon (PVPP)

Legfeljebb 80 g/hl mennyiségben

g) Szorbinsav és kálium-szorbát

Legfeljebb 60 g/hl mennyiségben musthoz, 20 g/hl mennyiségben borhoz, szorbinsavra számítva

h) Metaborkősav

Legfeljebb 10 g/hl mennyiségben

i) Aszkorbinsav

Legfeljebb 10 g/hl mennyiségben

j) Citromsav

Kezelés után a bor citromsavtartalma nem haladhatja meg az 1 g/l mennyiséget

k) Szénsavas mész

l) Rézsulfát

Legfeljebb 1,0 g/hl mennyiségben kénhidrogénes borokhoz

m) Aktív szénkészítmények

n) Karamell

Legfeljebb 30 g/hl mennyiségben, kizárólag likőrborokhoz

o) Szűrőanyagok

- azbeszt

- kovaföld

- perlit

- cellulóz alapú szűrőanyag

- szűrőmembrán

p) Borkősav

Rendkívüli évjáratban a földművelésügyi miniszter külön rendelete szerint.

B) Eljárások

1. A szőlő válogatása

2. A szőlő zúzása

3. A szőlő bogyózása

4. Léelválasztás

5. Sajtolás

6. A szőlő áztatása (szénsavas térben is)

7. A cefre melegítése

8. A cefre áztatása

9. Kénezés

10. A must és a bor ülepítése

11. Az erjedés megindítása és aktiválása
12. Az erjedési hőmérséklet szabályozása
13. A biológiai almasavbontás elősegítése
14. A must és a bor fejtése
15. A must kéntelenítése
16. A must és a bor levegőztetése
17. A must és a bor enzimkezelése
18. A must és a bor savazása
19. A must és a bor savtompítása
20. A must és a bor szeparálása
21. A must és a bor házasítása
22. A must és a bor szűrése
23. A must és a bor derítése
24. A must és a bor hidegkezelése
25. A must és a bor melegkezelése (pasztörözés)
26. A must és a bor védőgáz alatti tárolása.

C)

Újabb adalékanyagok és eljárások alkalmazására a földművelésügyi miniszter adhat engedélyt. Adalékanyagok tekintetében az erre irányuló kérelemhez csatolni kell az Állami Közegészségügyi és Járványügyi Főfelügyelőségnek az OÉTI szakvéleményére alapozott hozzájárulását.

A 6. számú mellékletet A/2 fejezet p) pontja a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 1. számú mellékletének 5. pontjával megállapított szöveg.

7. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

A kékderítési vizsga

1. Kékderítési vizsgabizottság 3-5 tagból áll, elnöke az OBI igazgatója. A Bizottság összetételét, a vizsga időpontját és helyét az elnök határozza meg.
2. A kékderítési vizsgán legalább technikus végzettségű borászati szakember vehet részt. A vizsgán a kékderítéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdésekben való jártasságról kell számot adni.
- 3.

A 7. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 7. számú mellékletével megállapított szöveg.

A 7. számú melléklet 3. pontját a 23/1992. (XII.17.) FM rendelet 14.§ (1) bekezdése hatálytalanította.

8. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

Termék javítására, előállítására vonatkozó bejelentés, illetve engedély iránti kérelem tartalma

1. A bejelentés, illetve kérelem tárgya
2. A javítandó, illetve felhasználandó
 - alapanyag (must, bor, minőségi kategória megjelölésével)
 - adalékanyag
- mennyisége (mértékegység: hl), alkoholtartalma (térfogat %) és cukortartalma (tömeg %, illetve g/l)
3. A javított, előállított termék szabványos megnevezése (a minőségi kategória megjelölésével), mennyisége, alkohol- és cukortartalma.
4. A technológiai művelet végrehajtásának helye és ideje.
5. Az előállított termék tárolásának helye.
6. Mellékletek
 - a) Ürmös- és fűszerezett bor előállítása esetén az OÉTI javaslata
 - b) az alapborból - javítás esetét kivéve - egy db 1/1 l-es minta.

A 8. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 8. számú mellékletével megállapított szöveg.

9. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

Az állami ellenőrzőjegy leírása

Az állami ellenőrzőjegy: szalagcímke, közepén köralakban kiképezve.

Az állami ellenőrzőjegy méretei:

- a befoglaló méretek: 110x28 mm
- a szalagcímke teljes hosszúsága: 110 mm
- a szalagrész szélessége: 18 mm
- a kör alakú rész átmérője: 28 mm.

Az állami ellenőrzőjegy alakja, rajzolata és színezése:

- a kör alakú rész középpontja és a szalagrész tengelyeinek metszéspontja egybeesik;
- a kör alakú rész fehér mezőben a Magyar Köztársaság címerét foglalja magában. A korábbi címert tartalmazó még meglévő ellenőrzőjegyek külön engedély nélkül felhasználhatók;
- a szalagrészben - a kör kerületétől jobbra és balra - a szalag hossz tengelyével párhuzamosan felül 4,5 mm széles piros, alul 4,5 mm széles zöld, középen 9 mm fehér sáv húzódik.

Az állami ellenőrzőjegy felirata:

- a szalag baloldali fehér sávjában az alábbi feliratok helyezkednek el:

MARQUE DE CONTROLE D'ETAT; ÁLLAMI ELLENŐRZŐJEGY

- a szalag jobboldali fehér sávjában az ellenőrzőjegy sorozat- és sorszáma található;
- a szalag két végétől 8 mm mélységben a szalagmezőben felirat nem lehet.

A 9. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 9. számú mellékletével megállapított szöveg.

10. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez Az állami ellenőrzőjegy alkalmazása iránti kérelem mintája

1. Az állami ellenőrzőjeggyel ellátni kívánt bor adatai:

- a) az előállításnál felhasznált szőlőfajta
- b) termőhely
- c) évjárat
- d) a bor színe
- e) alkoholtartalom (térf. %)
- f) cukortartalom (g/l)
- g) mennyiség (hl)

2. A forgalomba hozatal során alkalmazni kívánt elnevezés

3. A palackozásra felhasználni kívánt palackok adatai:

- a) mennyiség (db)
- b) alak, szabványszám
- c) egyedi űrtartalom (l)

4. Termelői adatok

- a) az előállításnál felhasznált szőlő termelője
- b) a bor előállítója
- c) a bor palackozója, a palackozás helye.

5. Az alkalmazni kívánt zárési mód, a lezáró anyagok ismertetése.

6. A felhasználni kívánt állami ellenőrzőjegy mennyisége (db)

7. Melléklete

- a) származási bizonyítvány
- b) felhasználandó címkék 1-1 példánya
- c) _ db borminta, legalább egy db teljes kiserelésű palackkal

A 10. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 10. számú mellékletével megállapított szöveg.

11. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez A származási bizonyítvány tartalma

1. A szőlő termelője

2. A termelő szőlőjének

- a) borvidéki (borhelyi) elhelyezkedése
 - b) település szerinti elhelyezkedése (település, hrsz.)
 - c) termőhelyi kataszteri osztálya
 - d) fajtája
 - e) területe (ha, m²)
 - f) termése a meghatározott évben (kg)
 - g) minősége természetes eredetű cukortartalom szerint
3. A bor mennyisége a 2/f) pont alatti termésből (hl)

A 11. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 11. számú mellékletével megállapított szöveg.

12. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

Zárt borvidék területére szőlő, bor bevitelének engedélye iránti kérelem tartalma és záradékolása

- I. 1. A beszállítandó termék
- a) megnevezése (szőlő, cefre, must, bor)
 - b) mennyisége
 - c) fajtajelölése
 - d) minőségi kategóriája
 - e) cukor-, illetve alkoholtartalma
 - f) származási helye (termőhely, település)
2. A beszállítás célja (saját felhasználás, értékesítés, bér munka stb.)
3. A beszállítás dátuma
4. A beszállított termék tárolási helye
- II. Az engedélyező szerv záradéka
- 1. A döntés nyilvántartási száma
 - 2. Az engedély megadása vagy a kérelem elutasítása
 - 3. Különleges kikötések

A 12. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 12. számú mellékletével megállapított szöveg.

13. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

Jegyzőkönyv-minta

Készült az 1970. évi 36. törvényerejű rendelet és a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelet 48/B.§-a alapján
..... 19..... évi hó nap megtartott borellenőrzési szemle alkalmával,
alulírottak jelenlétében.

- 1. Az ellenőrzött termelő, vállalat, bolt megnevezése és címe:
 - 2. Az ellenőrzött vállalat, bolt vezetőjének és csaposának (kimérőjének) neve és lakóhelye:
 - 3. A mintavétel oka:
 - 4. A megmintázott ital mennyisége:
 - 5. A megmintázott ital minősége:
 - 6. A megmintázott ital fajtája:
 - 7. A megmintázott ital származása:
 - 8. A megmintázott ital hordójának (tartályának) elhelyezése és űrtartalma, számozása:
 - 9. A vett minták mennyisége: .. db á .. liter [kimérés esetében külön mintát kell venni a söntésben talált és külön mintát a vele azonosnak mondott pincebeli (raktári) italból, valamint külön kell leírni a körülményeket].
 - 10. A mintákat jelzésű pecséttel zártuk le.
 - 11. Az ellenőrzött .. db á .. literes mintát átvette.
 - 12. Az ellenőrzött az italt literenként .. Ft-ért árusította.
 - 13. Az ellenőrzés során történt egyéb megállapítás (szőlőterület fekvése, nagyság, szüret ideje, a szőlő állapota, fajtája, a must cukorfoka, musttermés mennyisége:)
 - 14. Az ellenőrzött nyilatkozata:
 - 15. Megjegyzés:
- A jegyzőkönyvet felolvasás után aláírtuk.

k. m. f
a termelő, illetőleg az ellenőrző(k) aláírása, a vállalat boltvezetőjének munkahelye aláírása és beosztása

A 13. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 13. számú mellékletével megállapított szöveg.

14. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez **Az Országos Borszakértő Bizottság**

1. Az Országos Borszakértő Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) az FM szakmai tanácsadó, véleményező testülete.
2. A Bizottság feladata:
 - a) a közfogyasztási és a külkereskedelmi forgalomba hozatalra előállított különleges minőségű borok minőségének érzékszervi bírálata és ellenőrzése;
 - b) javaslattétel az állami ellenőrzőjegy alkalmazásának engedélyezésére;
 - c) vitás vagy egyéb borászati ügyekben szakvélemény adása a bíróság, egyéb hatóság vagy mások megkeresésére vagy felkérésére;
 - d) a minisztérium által hatáskörébe utalt teendők ellátása;
 - e) általában a Tvr. és e rendelet előírásainak érvényesítése.
3. A Bizottság létszáma 13-15 fő. A Bizottság tagjait - ideértve annak elnökét, elnökhelyettesét és titkárát is - a szőlőtermesztés és a borászat tekintélyes szakemberei közül a földművelésügyi miniszter bízta meg és hívja vissza.
4. A Bizottság tagjait tevékenységükért díjazás illeti meg.
5. A Bizottság határozatképességéhez legalább 7 tag jelenléte szükséges; szótöbbséggel határoz. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
6. A Bizottság működési feltételeit az OBI biztosítja; a Bizottság működésének rendjét maga állapítja meg.

A 14. számú melléklet a 7/1990. (XII.25.) FM rendelet 14. számú mellékletével megállapított szöveg.

15. számú melléklet a 40/1977. (XI.29.) MÉM rendelethez **A minősítés iránti kérelem tartalma**

1. A minősítendő termék megnevezése és ITJ száma.
2. A minősítendő termék előállításához felhasznált anyagok megnevezése, mennyisége (hektoliterfokban), ITJ száma és az OBI minősítő határozatának száma.
3. A minősítendő termék mennyisége (hektoliterfokban).
4. A minősítendő termék forgalomba hozatalához használandó palack űrmérete és mennyisége.
5. A minősítendő termék palackozásához igényelt zárszalag mennyisége (db).

A 15. számú mellékletet a 8/1994. (III.10.) FM rendelet 15.§-ával megállapított szöveg.

16. számú melléklet a 40/1977. (XI.29.) MÉM rendelethez **Az állami zárszalag leírása**

Alakja: téglalap

Mérete: 130 x 13 mm

Színezése: lila világos árnyalatai, rozettázva, középső kör alakú mezőben az állami címerrel

Feliratozás:

- a bal oldali szalagmezőben:

CONTROLE D'ETAT HONGRIE

- a jobb oldali szalagmezőben:

ÁLLAMI ZÁRSZALAG, alatta betűjel és évszámjel, 7 számjegyű egyedi sorszámmal."

A 16. számú mellékletet a 14/1995. (V.19.) FM rendelet 8.§-a hatálytalanította.

- a) Egri körzet: Adornaktálya, Demjén, Eger, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Felsőtárkány, Kerecsend, Maklár, Nagytálya, Noszvaj, Novaj, Ostoros,
 - b) Debrői körzet: Aldebrő, Feldebrő, Verpelét
- településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

A 2. számú melléklet II/18. pontja a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 7.§ (1) bekezdésével megállapított szöveg.

Csongrád megyében: Hódmezővásárhely, továbbá - 1994. december 31-ig - Szeged

Hajdú-Bihar megyében: Monostorpályi

Jász-Nagykun-Szolnok megyében: Cibakháza, Cserkeszőlő, Csépa, Jászberény, Jászszentandrás, Nagyrév, Tiszaúrt, Tiszasas, Tiszaug

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében: Barabás

Pest megyének

- az Alföld szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Albertirsa, Cegléd, Ceglédbercel, Csemő, Hernád, Inárcs, Kakucs, Nyársapát, Örkény, Újlengyel,

- az Észak-Dunántúli szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Budajenő, Budakeszi, Pilisborosjenő, Telki, Tök, Üröm,

- az Észak-Magyarországi szőlőtermő tájhoz tartozó területén: Bénye, Gomba, Monor, Pilis, Kislémedi, Mogyoród, Órbottyán, Szada, Vác, Vácseges, Vácrátót, Veresegyháza;

Fejér megyében: Igar, Szabadhidvég, valamint - 1994. december 31-ig - Székesfehérvár, Velence;

Komárom-Esztergom megyében: Esztergom, Keszthely;

Vas megyében: Bérbaltavár, Borgáta, Celldömölk, Kemeneskápolna, Kissomlyó, Kőszeg, Mesteri, Sitke, Vaskeresztes;

Veszprém megyében: Balatonfőkajár, Balatonkenese, Csabrendek, Sümeg, Tihany;

Baranya megyében: Helesfa, Szigetvár;

Somogy megyében: Böhönye, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Kercseliget, Mosdós, Nagyberki, Szabadi;

Tolna megyében: Alsónána, Dunaföldvár, Dunaszentgyörgy, Felsőnyék, Györköny, Kölesd, Magyarkeszi,

Nagyszokoly, Ozora, Paks, Pincehely, Simontornya, Tamási, Tengelic;

Zala megyében: Dióskál, Egeracs, Galambok, Kallósd, Nagyrada, Orosztony, Pakod, Szentgyörgyvár, Zalabér,

Zalakaros, Zalasabár, Zalaszentgrót;

Nógrád megyében: Pásztó, Szendehely;

Heves megyében: - 1994. december 31-ig - Kompolt

településeknek a szőlőkataszter szerint I. és II. osztályú határrészei.

A 2. számú melléklet III. pontjának Tolna és Nógrád megyére vonatkozó része a 17/1997. (III.5.) FM rendelet 7.§ (2) bekezdésével kiegészített szöveg.

11. számú melléklet a 40/1977. (XI. 29.) MÉM rendelethez

A 17/1997. (III.5.) FM rendelet 7.§ (3) bekezdése új 11. számú mellékletet állapított meg.

A melléklet a Magyar Közlöny 1997/20. számának 1408-1412. oldalán található.

A mellékletet az adatbázis csak kép formájában tartalmazza.